

HVB
70
HET VISSERIJBLAD

België - Belgique
P.B.
8400 OOSTENDE 1
3/4637

HVB sprak
met Bioloog
Dr. Jan Mees:
'De toestand
wordt nog veel
te rooskleurig
voorgesteld!'

fraude met loodsboten: mogelijk

een reeks over zeevrouwen: eindelijk

70 jaar hand in hand oostende: feitelijk

kalefaten in 2003, zoals vroeger: geleidelijk

Merendeel van visserijrederijen boekt negatief exploitatieresultaat

IN DE VORIGE besprekingen van de *Uitkomsten van de Belgische zeevisserij* 1999 en 2000 die we publiceerden (1) kwam tot uiting dat de dure gasolie zwaar op de resultaten woog; zo zwaar zelfs dat we van echte tegenvallers kunnen spreken. De resultaten van de analyse van boekhoudkundige uittreksels over het jaar 2001 zijn zopas vrijgegeven. Daaruit leren we dat ook 2001 geen meevaller werd. Opnieuw behaalden alle vaartuiggroepen, met uitzondering van de bokkers in de categorie 301-899 pk, een negatief exploitatieresultaat (vóór belastingen) dat ook nu weer nauw verband houdt met de hoge gasolieprijzen in 2001.

Het jaarlijks onderzoek op basis van vrijwillig ter beschikking gestelde boekhoudkundige uittreksels brengt de rentabiliteit van het zeevisserijbedrijf in kaart. De verwerking van de gegevens van meer dan de helft van de rederijen (2) leidt tot redelijk betrouwbare besluiten. We brachten de gegevens van de voorbije vier jaar bijeen in enkele tabellen.

Tabel 1: Behalve de kustvissers maakten alle scheeps-categorieën in 2001 minder zeedagen dan het jaar voordien. De daling van het aantal zeedagen is toe te schrijven aan de verplichte stilligperiode van 25 dagen voor alle vaartuigen van meer dan 300 pk (201 kw).

TABEL 2: Voor de categorie kustvissers daalde de gemiddelde (bruto)besomming per zeedag, niettegenstaande het aantal zeedagen lichtjes toenam. Bij de eurokotters en de boomkorvaartuigen 0-300 pk steeg de jaarbesomming gevoelig. In de derde categorie (301-899 pk) daalde de jaarbesomming met 6,4 procent, evenveel als voor de plankenvissers. De grootste groep vaartuigen (+899 pk) liet dan weer een hogere omzet optekenen (+5,5 procent).

TABEL 3: De totale kosten (lonen, brandstof, materiaal, verzekering, onderhoud, herstellingen enz.) liggen in verhouding met de besomming het hoogst bij de kustvissers en de eurokotters. Bijna over de hele lijn ligt de kostenverhouding toch lager dan het jaar voordien.

TABEL 4: Het aandeel van de brandstofkosten tegenover de besomming ligt het hoogst bij de grootste (en krachtigste) vaartuigen. Toch zijn ze gedaald ten opzichte van het jaar voordien. De brandstofkosten liggen nog steeds een stuk hoger dan in de jaren 1998-99. In 1999 bedroeg de officiële gemiddelde gasolieprijs 7,33 frank (0,18 eur) per liter, in 2000 was dat 12,1 frank (0,30 eur), een stijging met 67 procent. Het jaargemiddelde voor 2001 lag op 11,3 frank (0,28 eur).

TABEL 5: Het aandeel van de personeelskosten in de besomming vertoont weinig wijzigingen, behalve voor de kleine groep plankenvissers.

TABEL 6: In de analyse wordt het kengetal van winstgevendheid, uitgedrukt in procent, gebruikt als parameter voor de weergave van de rentabiliteit. Voor een gezond bedrijf moet de ratio boven de vijf procent liggen. In de jaren 98-99 haalden de meeste categorieën dit niveau. De resultaten van het jaar 2000 zakten er bijna over heel de lijn onder. Het resultaat voor 2001 is ongeveer een kopie het vorige jaar. Slechts een groep (boomkor 301-899), dezelfde als het jaar voordien, kon een winst voor belastingen boeken. (gw)

Tabel 1: Gemiddeld aantal zeedagen per categorie

	2001	2000	1999	1998
Kustvissers	176	172	158	151
Eurokotters	194	208	203	192
Boomkor 0-300 pk	193	240	205	214
Boomkor 311-899 pk	256	273	262	261
Boomkor +899 pk	257	260	252	259
Plankenvissers	227	255	217	243

Tabel 2: Gemiddelde (bruto)besomming (in miljoen fr.)

	2001	2000	1999	1998
Kustvissers	7,1	7,4	5,7	5,2
Eurokotters	21,0	18,2	21,4	19,5
Boomkor 0-300 pk	19,9	10,9	13,0	12,8
Boomkor 311-899 pk	42,4	45,3	39,5	40,6
Boomkor +899 pk	53,3	50,6	46,8	50,1
Plankenvissers	18,8	20,1	14,9	17,8

Tabel 3: Procent kosten t.o.v. de besomming

	2001	2000	1999	1998
Kustvissers	86,6	90,0	92,2	78,4
Eurokotters	75,0	82,1	72,6	69,0
Boomkor 0-300 pk	86,8	98,7	75,0	79,9
Boomkor 311-899 pk	68,5	68,1	61,1	65,8
Boomkor +899 pk	81,1	87,5	77,0	73,2
Plankenvissers	82,6	89,0	78,8	72,0

Tabel 4: Procent brandstofkosten t.o.v. de besomming

	2001	2000	1999	1998
Kustvissers	17,1	20,2	10,8	7,9
Eurokotters	17,1	19,8	10,1	8,7
Boomkor 0-300 pk	22,0	24,2	11,4	10,9
Boomkor 311-899 pk	17,3	18,5	11,6	9,6
Boomkor +899 pk	24,7	28,4	16,7	13,1
Plankenvissers	15,7	20,3	12,9	8,9

Tabel 5: Procent personeelskosten t.o.v. de besomming

	2001	2000	1999	1998
Kustvissers	33,4	34,3	38,7	29,2
Eurokotters	31,2	32,8	34,2	30,8
Boomkor 0-300 pk	36,2	36,5	35,5	32,5
Boomkor 311-899 pk	27,7	28,4	28,9	31,0
Boomkor +899 pk	29,9	29,9	30,4	30,4
Plankenvissers	33,3	29,0	34,0	36,2

Tabel 6: Kengetallen van winstgevendheid (%)

	2001	2000	1999	1998
Kustvissers	-4,7	-4,8	+15,2	+6,3
Eurokotters	-5,7	-5,7	+2,5	+8,3
Boomkor 0-300 pk	-1,1	-1,1	+14,7	+9,0
Boomkor 311-899 pk	+6,6	+6,6	+20,2	+29,0
Boomkor +899 pk	-4,2	-4,2	+3,3	+9,9
Plankenvissers	-15,3	-15,3	+17,8	+13,0

(1) UITKOMSTEN VAN DE BELGISCHE ZEEVISSERIJ 2001, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Bestuur Landbouwbeleid - Dienst Zeevisserij, Oostende. HVB III/2001 p. 30 en III/2002, p. 34-35

(2) Voor 2000 werden 76 uittreksels overgemaakt, waarvan 72 representatief bleken. Zij vertegenwoordigen 54 procent van de 133 vaartuigen die in 2001 in bedrijf waren.

HVB 70

HET VISSERIJBLAD

Onafhankelijk magazine
van de zee

Losse nummers 2,50 euro

Colofon

MEDEWERKERS: Robert Coelus, Walter Debrock (†), Juul De Vocht, De Zetduivel, Philippe Godfroid, Norbert Hostyn, L.A. Inghelbrecht, Frank Neyts, Jef Klausing, Willem Lanszweert, L.K.Merate, Annie Vanhee (tekeningen), Edmond Volk, Vuurtorenwachter (De Laatste), Guido Walters (redactie; te bereiken op tel/fax 059 / 50 51 95 of GSM 0496-266 873.).

V.u.: A. Vanhee
Brusselstraat 12, Bredene

UITGEVERIJ: VZW Liefkemores.

Redactie, publiciteit en
alle correspondentie:
HVB,

p.a. Brusselstraat 12, 8450 Bredene
Tel. en fax: 059/32 55 59
E-mail:
hetvisserijblad@hotmail.com

De uitgever is niet verantwoordelijk voor standpunten of meningen van auteurs die het artikel met hun naam ondertekenen.
© HVB. Artikels, of delen ervan, mogen alleen maar overgenomen worden na schriftelijke toestemming van de uitgeverij.

ISSN: 0776-6912

Abonnementen!

* Jaarabonnement België (12 opeenvolgende nummers startend vanaf de betaling) door overschrijving van 29,75 euro op rekening 384-0596581-18 van Het Visserijblad, met vermelding abo HVB.

* Jaarabonnement Nederland (12 opeenvolgende nummers startend vanaf de betaling) door storting van 51,29 euro op nummer 64.14.29.592 t.n.v. vzw Liefkemores [Fortis Bank Nederland, Lange Wolstraat 10-12 te 4524 CA Sluis (NL)] Vermelding: abo HVB.

Omslagfoto Fucking Focus

Postmodernisme (pardon?!) in de visserij

Postmodernisme? In de visserij is er geen plaats voor nonsens. Dat was vroeger zo en dat nu nog altijd het geval. Het gaat er immers keihard aan toe op de vaartuigen, op de kaaien, in onze vergaderzalen en in de visserijpers. Hoe dat komt? Het is in de visserij altijd al een kwestie van overleven geweest en voor wat de varende vissers betreft moet dat zelfs *letterlijk* genomen worden. Zo'n overlevingsrealiteit kruipt

in je kleren en bepaalt mee de manier waarop je spreekt, schrijft, werkt, leeft en sterft. Met andere woorden, zo'n overlevingsrealiteit wordt een deel van de cultuur: de visserscultuur.

Historische sectorfiguren zoals wijlen Pros Vandenberghe, schipper Arsène Blondé, stamvader Decrop, vader Baels, reder Van Lul en paster Pype straalden die no-nonsenshouding ten volle uit. Ze waren stuk voor stuk mannen van de daad. Voor theorieën was er geen plaats en vooral geen tijd: Pype had geen theologie nodig om zijn vissers bij te staan, Van Lul had lak aan bedrijfseconomie, aan schippergemeenteraadslid Blondé waren de socialistische leerstellingen niet besteed en Pros Vandenberghe keek eerst vanwaar de wind waaide vooraleer hij enige gedachten aan het papier toevertrouwde.

Geen van al die mannen kon je op enige theorievorming betrappen, laat staan op filosofische beschouwingen die dieper graven dan mijmeringen betreffende de kabeljauwprijs. Maar de theorieën waarvoor zij geen tijd hadden, waren wel aanwezig op de kaaien. Ook de sector was, wat men in de filosofie noemt, een soort *Groot Verhaal*; een spanningsveld waarin zich de visserijversie van de *Moderniteit* ontwikkelde. De visserij was een gemeenschap waarin typische verhoudingen tussen mensen bestonden, met eigen kroegen, eigen liederen, eigen scholen, een eigen pers, eigen zeden en gewoonten. Dat *Groot Visserijverhaal* werd beschreven, bezongen, gedocumenteerd en van generatie op generatie doorgegeven. In de vissersgemeenschap golden daardoor eigen waarden die gekoesterd werden; daardoor werd er ook met respect opgekeken naar een ervaren visser; was er grote waardering voor de vaardigheden en de kennis die de werkers van de zee moeizaam verworven hadden. En dat had niet uitsluitend met grote besommingen te maken, want er was evenveel respect voor andere waardevolle elementen in die gemeenschap. (*)

Dat *Groot Visserijverhaal* is nu verdwenen. Schip na schip, werf na werf, school na school werd het afgebroken. Om ook dat eens in filosofische termen te zeggen: *het neo-liberale postmodernisme* heeft er de plaats van ingenomen.

En omdat hier inderdaad geen traditie bestaat om over structurele ontwikkelingen na te denken, staan wij nu verwonderd te kijken naar de restanten van wat eens een boeiende, inspirerende, aparte wereld was. Gemakshalve wordt de schuld voor deze afbraak door sommigen exclusief buiten het eigen nest gelegd. Het is nu eenmaal gemakkelijker andermans nest te bevuilen dan in eigen hart te kijken. Maar die houding heeft de sector niet vooruit geholpen, integendeel. Het enige wat het opgebracht heeft is een merkwaardige lijst van scheldwoorden die vanuit de sectortop uitgestrooid werden over allerlei derden die verantwoordelijk zouden zijn voor de permanente crisis waarin de Vlaamse visserij zelf, en met open ogen, gelopen is.

Niet alleen heeft dat geschreeuw de sector fel geschaad, maar het heeft ook belet dat positieve energie gestoken kon worden in een Nieuw Groot Visserijverhaal dat een boeiend experiment had kunnen worden. De kleine Vlaamse vissersgemeenschap had zodoende het verschil gemaakt in het al te schrale sociale landschap dat het postmoderne Vlaanderen aan het worden is.

Dat is althans de mening van...

de man op de kaai

(* Een echo ervan vinden we verder in HVB, waar we het over de senior-timmerlieden hebben.)

Oudste beroepsvereniging in de visserijsector

70 jaar Hand in Hand Oostende

De aanwezige bestuurders en personeelsleden van de Beroepsvereniging "Hand in Hand" tijdens de receptie in de bunker van de Maritieme Site Oostende: Norbert Hennaert, Eddy Eerebout, Albert Steyaert, Caroline Steyaert, Marcel Bouilliaert, Evert Hoefnagel, Philip Vanslebrouck en Karin Pyfferoen. (foto gw)

IN 1988 LEEK het er even op dat het einde van "Hand in Hand" nabij was. Ook in 1996 zag het er even naar uit dat de oudste rederscoöperatieve, de Beroepsvereniging Hand in Hand Oostende, in vereffening zou gaan. Een buitengewone algemene ledenvergadering besliste er toen anders over. Een ruime meerderheid van de leden schaarde zich achter de herwerkte statuten uit 1933 en de gewijzigde bijdragepercentages.

Op zaterdag 14 juni vierden de leden het 70-jarige bestaan van "Hand in Hand" Oostende. De redersvereniging werd opgericht op 3 mei 1933 onder impuls van Gerard Deckmijn en Albert Verbiest. Het initiatief kreeg bijval van Pros Vandenberge, Maurice Verbeke, Leopold Hagers, RenÉ Jonckheere, Albert Janssens, Alfons Dasseville, Au-

gust Deckmijn en Albert Verbiest. De beroepsvereniging was aanvankelijk opgericht ter bescherming van de belangen van de Oostendse garnaalvisers. *"De belangen van de kleinvisserij ter harte nemen, te verdedigen met de ter hand gestelde wettelijke middelen en de contingentering van de garnalen trachten te verwezelijken teneinde de verkoop van verse garnaal te bevorderen"*, luidde de doelstelling destijds.

Drie voorzitters

Sinds de oprichting is de coöperatieve nog maar aan zijn derde voorzitter toe. Gerard Deckmijn nam als eerste het roer in handen. Het secretariaat bevond zich aan de Visserskaai, in de nabijheid van de Vistrap en verhuist in mei 1942 naar de Nieuwpoortsesteenweg 44. Tijdens de oorlogsjaren ligt de werking stil, maar wordt in januari 1945 hervat. Reder H. Libin en secretaris Minnecré vinden een onderkomen aan de Vindictivelaan 20. Voor

"Hand in Hand" is een onstabiele periode. In die jaren wisselen de bestuurmandaten gestadig, tot Frans Serie het voorzitterschap voor een periode van meer dan 25 jaar op zich neemt. In 1988 neemt hij ontslag en een vernieuwd bestuur onder leiding van Norbert Hennaert zorgt voor nieuwe impulsen. Het uitbouwen van een sociaal secretariaat dat de loonadministratie voor de reders op zich neemt wordt de hoofdtaak van de organisatie.

Momenteel zorgen de twee personeelsleden van "Hand in Hand" voor de loonberekening van de bemanningsleden en de verplichtingen tegenover de sociale zekerheid en de fiscale overdrachten.

Het huidige bestuur bestaat uit Norbert Hennaert (voorzitter), Eddy Eerebout en Albert Steyaert (ondervoorzitters), Caroline Steyaert (penningmeester), Marianne Barbaix, Marcel Bouilliaert, Evert Hoefnagel en Philip Vanslebrouck (secretaris). (gw)

Eerste IBO-er vertrokken met O.51 Stormvogel

De eerste IBO-er David Demey omringd door schipper Stefaan Decuypere, motorist Mario Decuypere, stuurman Jan Savels en de matrozen Ronny Rouzee en Ivan Vercruysse bij het vertrek met de O.51 Stormvogel. (foto gw)

BIJ HET ZEEVISSERSFONDS liepen 35 aanvragen binnen voor de *Individuele Beroepsopleiding (IBO) matroos ter zeevisserij*. Nadat hij enkele informatievergaderingen meegemaakt had, vertrok Jabbekenaar David Demey als eerste IBO-er aan boord van de O.51 Stormvogel voor een dubbele reis naar de Golf van Biscaje.

HET ZEEVISSERSFONDS NAM het initiatief om de IBO-opleiding toe te passen in de visserij. De sector zit immers met moeilijk in te vullen jobs met een heel specifiek profiel. Vakbondsman Michel Claes ziet er alvast grote mogelijkheden in: *‘De sociale partners hebben samen met VDAB een project uitgewerkt dat aan nieuwkomers de kans moet bieden om op een vrij snelle manier ingeschakeld te worden in het werk aan boord van onze moderne vissersvloot.*

Samen met de begeleidende maatregelen in het kader van het nieuwe statuut voor Zeevissers kan het beroep van zeevisser straks de toets doorstaan met gelijkaardige beroepen op maritiem gebied. Als matroos op een moderne bokkentreiler geraakt men vlug aan een netto jaarinkomen van 30.000 euro.’

Met de individuele beroepsopleiding helpt de VDAB al langer werkgevers aan arbeidskrachten. Op die manier werden de voorbije jaren al duizenden vacatures ingevuld door werkzoekenden. Voor de werkgever is het dan ook een aantrekkelijke formule. De werkzoekende cursist behoudt zijn werklozenvergoeding tijdens de opleidingsperiode van één tot zes maanden en krijgt er een productiviteitspremie bovenop. Gedurende de opleidingsperiode (ten minste 80 vaartdagen) betaalt de werkgever geen loon en RSZ, maar enkel de premie. Voor laaggeschoolden en langdurig werkzoekenden kan de werkgever

vragen om de opleiding tot twaalf maanden te verlengen. De IBO-visserij loopt over zes maanden en gebeurt aan boord van een vissersvaartuig. Gedurende de opleidingsperiode wordt verwacht dat de cursist de nodige kwalificaties voor de verdere uitoefening van de job verwerft. De werkgever kan dan de cursist in dienst nemen met een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur. Verloopt de opleiding niet naar wens, dan kan de VDAB die altijd stopzetten. De IBO kan voor een stuk verhelpen aan het acute bemanningstekort in de visserij, maar het tekort aan valabele motoristen is er niet mee van de baan, zo liet RC-directeur Corbisier dan weer weten. (gw)

Info: VDAB-productieverantwoordelijke Camille Verbeke (059-55.19.76) of consulent Glenn Cottriau (059-55.65.19).

De citaten

'Politiek wordt in eerste instantie bedreven om het land te dienen, niet om leuk te zijn. In de media is het idee ontstaan dat het allemaal opwindend, interessant en dynamisch moet zijn, maar dat is een onzinnige gedachte.'

Freek de Jonge in Humo 14 januari

'Weg Vera Dua! De sector zal er niet om treuren. Ons visserijbeleid kon van in den beginne moeilijk gediend onder het al te groene milieubeleid van deze politica. De potten die intussen werden gebroken zijn evenwel nog moeilijk te lijmen.'

Luc Corbisier in het Informatieblad van de Rederscentrale.

'Een betere oplossing [om de sportvisserij niet te laten ontsporen, N.v.d.R.] is om maatregelen aan de bron te nemen, zoals ook in België per 1 maart 2003 is gedaan (...). Daar is wettelijk geregeld dat per persoon niet meer dan een vastgesteld aantal kilo's per vissoort mag worden meegenomen.'

Foort Lokerse, Zeeuwse Visveiling Breskens.

'Zoals de New York Times schreef, zijn de VS een van de landen waar de inkomenskloof tussen arm en rijk de jongste decennia op de spectaculairste wijze breder is geworden, met het inkomen van topmanagers dat 350 keer hoger ligt dan dat van hun werknemers. Die toestand is dramatisch (...) Niet alleen het gat tussen Noord en Zuid wordt groter, ook binnen de geïndustrialiseerde landen raken de maatschappijen steeds meer gepolariseerd, waarbij de inkomens van mensen aan de top de hoogte inschieten en die van mensen onder aan de sociale ladder dalen.'

M.O. Sheen van Worldwatch Institute in De Morgen.

'Wind is de snelst groeiende energiebron ter wereld. De voorbije vijf jaar is de totale capaciteit meer dan verviervoudigd, tot 31.128 megawatt. Dat is goed om zestien miljoen Europese huizen van stroom te voorzien.'

DM, 4 maart.

'Het is niet meer van deze tijd dat visserijvoormannen bij ons op de kamer een beleidsvoornemen in elkaar steken.'

Rob van Lint, Nederlands topambtenaar Visserij op een vergadering van de producentenorganisatie van de Nederlandse mosselkwekers.

'De fantastische resultaten zijn vooral te danken aan de reders die de Oostendse vismijn herontdekken.'

Freddy Pollet in Het Volk, 13.03.03.

Louis Pincket (78), Norbert Ramoudt (76) en Jacques Delrue (75)

Senior-scheepstimm

KALEFATEN. HET WOORD

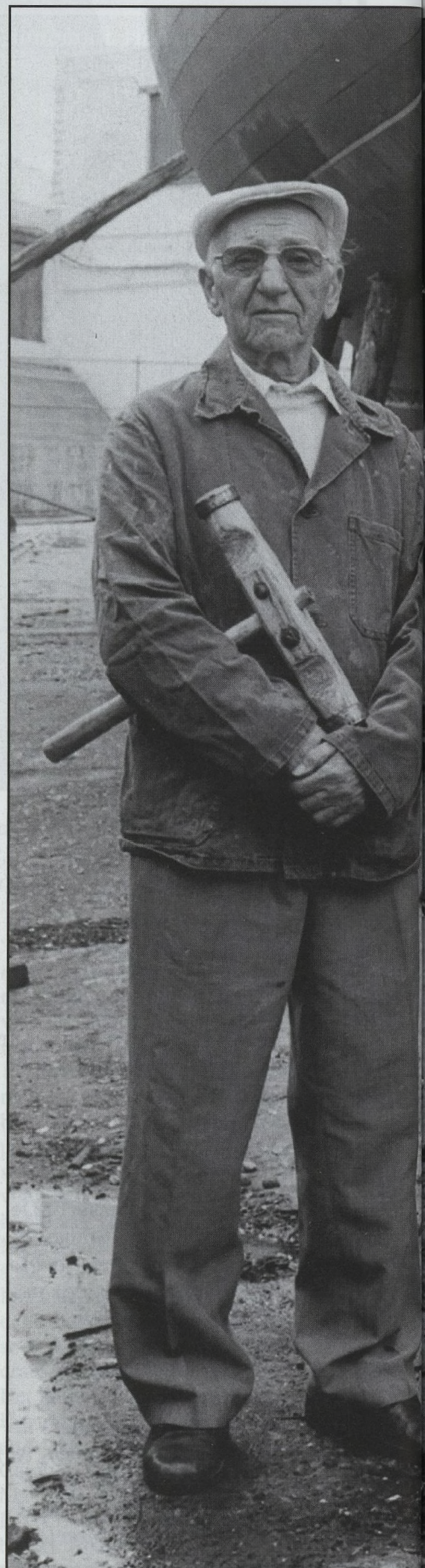
DREIGT, samen met de praktijk op houten schepen, te verdwijnen. Maar daar hebben ze in Oostende inmiddels iets aan gedaan.

Na het aanbrengen van de langsscheepse buitenhuidplanken, kielplanken en de zandstrook (huidplanken aan weerszijden van de kiel) moet een houten vaartuig ook nog waterdicht gemaakt worden. Dat gebeurt door inbrengen van hennepkoord in de naden, een vertrouwde techniek voor oudere Oostendse scheepstimmerlieden als Louis Pincket, Norbert Ramoudt en Jacques Delrue.

Het beeld van de scheepswerven aan het derde dok in Oostende is bij de oudsten nog bekend. Wij zelf moeten het doen met de foto's. Op de Oostendse werven van A. Loy, A. Hillebrant, J. Denye, R. Panesi, J. Deweert en J. Borrey werden tot in 1947 tientallen houten kustvissersvaartuigen gebouwd. Niet alleen voor onze vloot maar ook voor Nederlandse en Franse reders. Het grootste vaartuig dat er van stapel liep was de O.326 *Monte Christo* met een kiel-lengte van 25 m. (werkdek 28 m.), in 1947 gebouwd bij Hillebrant voor rekening van de Oostendse reder Leopold Verbanck. Nadien verhuisden de bedrijven naar de Nieuwe Werfkaai. Ook Béliard bouwde destijds houten vaartuigen, maar schakelde al eerste over op stalen schepen.

Tweemastsloep

Maar keren we terug naar onze XXIste eeuw. Op de Maritieme Site Oostende (MSO) schiet de bouw van de Oostendse tweemastsloep goed op. Nu de buitenbeplanking afgewerkt is moeten

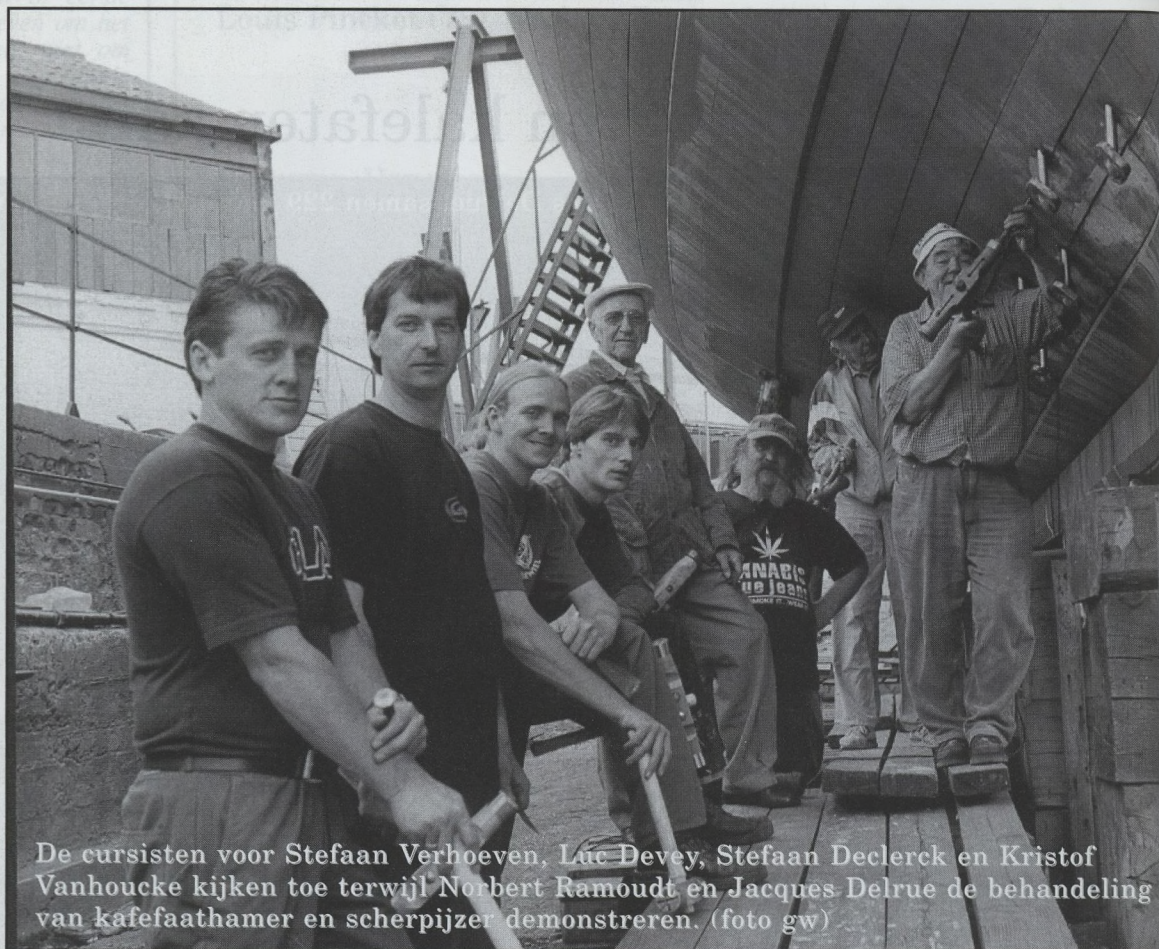
lieden leren jongeren kalefaten aan

Louis Pincket, Norbert Ramoudt, Jacques Delrue, samen 229 jaar oud, dragen hun stielkennis over.
(foto gw)

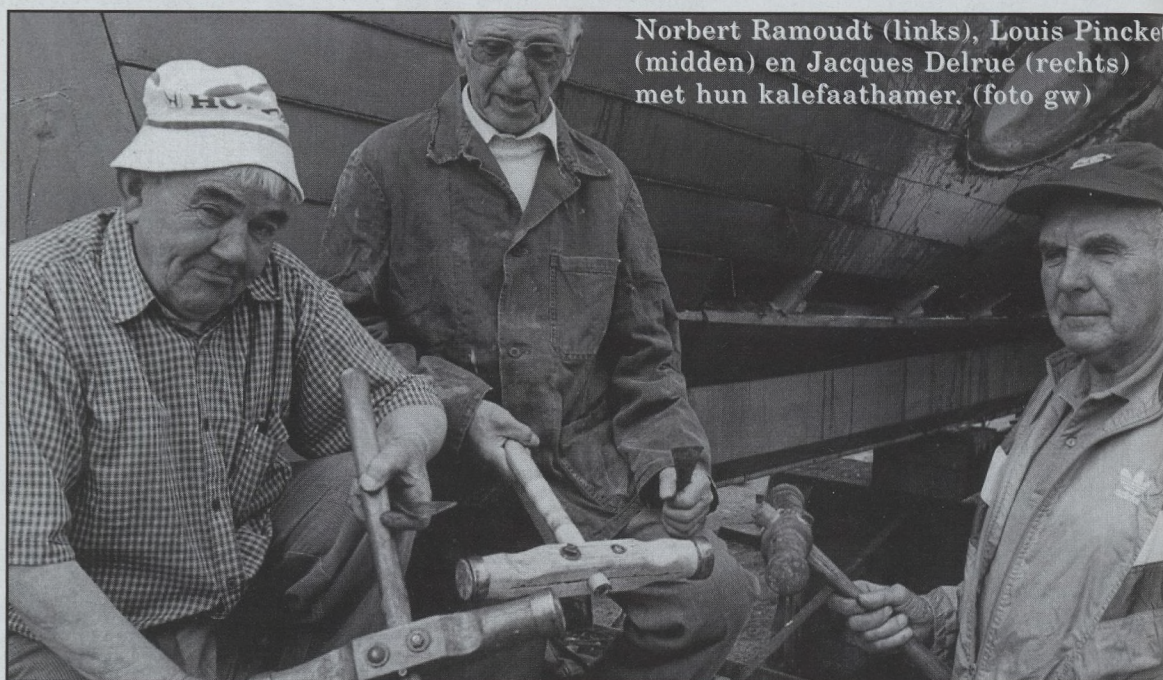

de naden waterdicht gemaakt worden. Dat is een kolffe naar de ervaren hand van Louis Pincket (78), Norbert Ramoudt (76) en Jacques Delrue (75) die de kalefaathamer weer opgenomen hebben. De drie senioren hebben het "breeuwen" meer dan vijftig jaar geleden geleerd op de scheepswerven van Hillebrant, Loy of Deweert aan het derde dok (waar nu het Oostendse stadhuis staat). Ze zijn het hameren blijkbaar nog niet verleerd.

Als onbezoldigde leermeesters dragen zij hun ambachtelijke stielkennis over aan jonge cursisten op de MSO. Norbert Ramoudt vervaardigde eigenhandig vier nieuwe kalefaathamers voor Stefaan Verhoeven, Luc Devey, Stefaan Declerck en Kristof Vanhoucke. In de kop van de houten hamers van 1,2 kilogram zitten pluggen van koehoorn verwerkt om snelle slijtage tegen te gaan. Met de hamer en het

De cursisten voor Stefaan Verhoeven, Luc Devey, Stefaan Declerck en Kristof Vanhoucke kijken toe terwijl Norbert Ramoudt en Jacques Delrue de behandeling van kalefaathamer en scherpijzer demonstreren. (foto gw)

Norbert Ramoudt (links), Louis Pincket (midden) en Jacques Delrue (rechts) met hun kalefaathamer. (foto gw)

NEEM TOCH 'N ABONNEMENT

HVB is nu zeventig jaar jong.
Geef ons de middelen om...
er nog eens '70 bij te doen.

scherpijzer wordt de kalefaatnaad eerst openge- maakt en het zeemansga- ren (schiemansgaren) met een rabatijzer ingeslagen. Vervolgens worden alle naden opgevuld met "stoppe" (gedraaid vlas) en overschilderd en met stopverf (mastiék) afge- werkt. Enkel op het dek zorgt gesmolten pek voor het dichtmaken van de voegen.

De kennis van deze drie gepensioneerde scheepstimmerlieden is onontbeerlijk in deze bouw- fase. De drie stiel- mannen, die nog duchtig meehameren, zullen het vermoeiende kalefaten dag na dag opvolgen. De voltooiing van de twee- mastsloep is in zicht. Op zaterdag 6 september ter gelegenheid van de "Visserijfeesten" wordt het vaarttuig tewater gela- ten. (gw)

[Zie ook op volgende bladzijde.]

Louis Pincket met een rol zee- mansgaren (tweedraadsschie- mansgaren). (foto gw)

- * Mazout voor verwarming
- * Gasoil en marine fuels
- * Oliën en vetten
- * Alle petroleumprodukten

Bvba LEKENS H.

BIJ WIE KWALITEIT EN LAGE PRIJZEN SAMENGAAN!

Peraltastraat 7 - 8000 Brugge

Tel.: 050/32 13 31 - Fax: 050/32 12 98

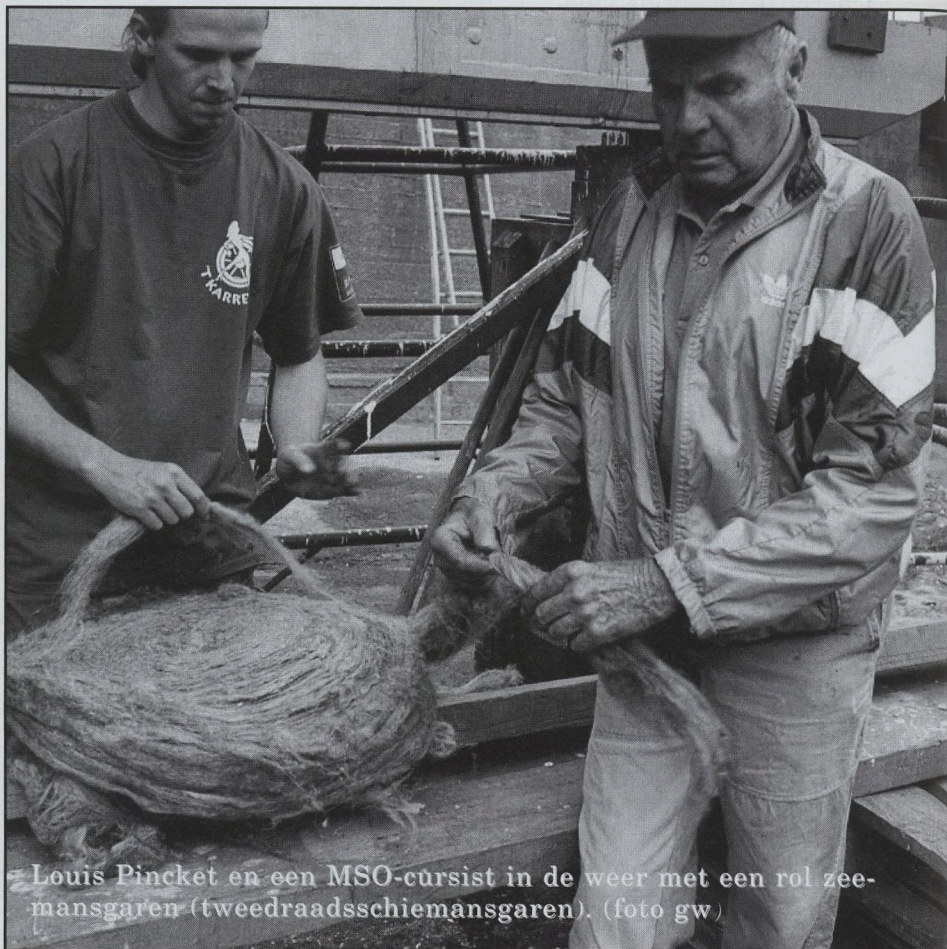
BVBA
LEKENS H.

464 houten vissersvaartuigen in 1946

We hebben de "Officiële lijst der Belgische Vissersvaartuigen 1946" erop nagekeken. Van de 533 geregistreerde vaartuigen waren er toen 464 met een houten romp en slechts 67 stalen vaartuigen in de vaart. Meer dan de helft van de houten vaartuigen (263) was op een Oostendse werf gebouwd. Het toont het grote belang aan van de Oostendse scheepswerven in die tijd. De stad beschikte toen trouwens over de grootste visserijvloot van de kust. De verdeling van de in Oostende gebouwde vaartuigen die in 1946 in de vaart waren hebben we per thuishaven in onderstaande tabel samengevat. (gw)

Gebouwd bij:	O	Z	N	B	TOT
Denye J.	22	9	11	0	42
Deweert H.	13	1	4	2	20
Hillebrant A.	24	3	22	0	49
Crabeels E.	12	6	0	1	19
Borrey J.	21	4	4	0	29
Loy A.	15	3	2	2	22
Panesi R.	22	4	2	0	28
B.-Crighton	1	0	0	0	1
Oostendse werf niet bekend	30	17	2	4	53
TOTAAL	160	47	47	9	263

Louis Pincket en een MSO-cursist in de weer met een rol zee-
mansgaren (tweedraadsschiemansgaren). (foto gw)

Scheepsdiesel

RENAUD

BVBA Vantorre - Devinck

**ALLE SCHEEPSHERSTELLINGEN
PLAATSEN, HERSTELLEN & ONDERHOUD VAN DIESELMOTOREN
(ZOWEL MARINE- ALS INDUSTRIEMOTOREN)
KRAANVERHUUR
MAGAZIJN MET RUIM ASSORTIMENT WISSELSTUKKEN**

H. Baelskaai 8, 8400 Oostende
Tel.: 059/32 28 75 - - Fax 059/ 32 56 59 - MOBIL: 0477 / 362 562.

Paster Pype nog niet vergeten

Met een jaarlijkse bloemenhulde aan het graf van Paster Pype (° Geluwe 3 januari 1854- † Oostende 3 juni 1926) wordt de nagedachtenis van de Oostendse visserijpionier in ere gehouden. Het "Herdenkingscomité Paster Pype" nodigt sinds 1962, op de sterfdag van de legendarische aalmoezenier ter zee, Henricus Pype, alle sympathisanten van de "Vader der Visschers" uit voor een huldebetoon op het Oostendse kerkhof aan de Nieuwpoortsesteenweg. Deze taak werd twee jaar geleden overgenomen door de Oostendse Heemkundige Kring De Plate. Dit jaar werd de 77ste verjaardag van zijn overlijden herdacht. Namens diverse instanties en verenigingen werden bloemen neergelegd op zijn graf. Paster Pype was 40 jaar lang visserij-aalmoezenier. Aan boord van de stoomschepen-aviso "Ville d' Anvers" en "Ville d'Ostende" doorkruiste hij vanaf 1886 de Noordzee in alle richtingen. Hij richtte een ongevalenkas, een pensioenkas en een spaarkas voor de vissers op en stichtte in het jaar van de "Vissersopstand" (1887) de Vrije Visserijschool St.-Andreas. (Foto gw)

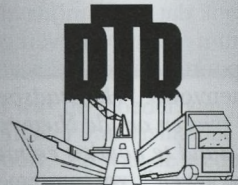
Schilderij Ivan Good, Terngvaart uit IJsland.

Ivan Good in Zeebrugge

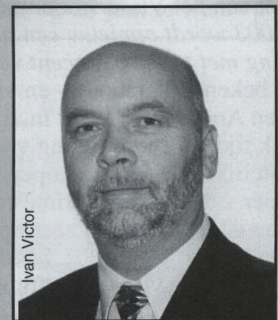
In de Marine Gallery op de Rederskaai te Zeebrugge krijgt u nog tot 28 juli marines te zien van Ivan Good (°1930), kunstenaar waaraan HVB vroeger al een bladzijde wijdde in de rubriek 'een kunstenaar aan zee' (HVB XII / 1998, p.48). Good is een internationaal vermaard marineschilder. Hij is ook stichtend lid van de Belgische Marine Schilders. Door de NASA werd hij destijds uitgenodigd een schilderij van de space-shuttle te maken en zo verwierf hij de titel 'official NASA artist 41 mission'. Zijn werken vinden we terug in musea in België, de USA, Canada en Argentinië.

Vorige maand berichtten we u al over het plotse overlijden van schipper Remi Carton op 1 juni. Volgens de woorden die de aalmoezenier tijdens de begrafenisplechtigheid op 7 juni uitsprak was Carton 'veel te hard voor zichzelf' geweest. 'Stress in mensen toont zich niet altijd aan de buitenkant. Stress kan aan het hart vreten tot het niet meer kan.' En hij vervolgde: 'ik wil hier niet beweren dat de doodsoorzaak enkel te wijten is aan zijn gestresseerd leven. Maar niemand onder ons zal durven beweren dat het er geen invloed op had.'

ZEEVISSERS - VISBEWERKERS -
HAVENARBEIDERS - ZEELIEDEN
EN BINNENSCHIPPERS
VOOR AL UW PROBLEMEN
WENDT U TOT DE

Federaal secretaris zeevisserij

ZEEMANSBOND
ABVV

secretaris R. Vermote:
0476 23 40 28

OOSTENDE - VEURNE -
DIKSMUIDE

Jules Pourquaetstraat 27
Oostende

Tel.: 059/55 60 85

Fax: 059/70 51 33

E-mail: btb2oostende@belgacom.net

BRUGGE
HEISTSTRAAT 3
Zeebrugge

Tel.: 050/54 47 15

Fax: 050/54 42 53

E-mail: btbzee@pi.be

Laatste aanvoerders gekoesterd

HET PINKSTERWEEKEINDE BETEKENT in Nieuwpoort de jaarlijkse activiteiten rond "De week van de Landbouw en de Visserij", traditioneel afgesloten met de zegening van de vaartuigen, een herdenkingsplechtigheid aan het Vissersmonument en de hulding van de verdienstelijkste reders. Van dit programma werd dit jaar niet afgeweken, ondanks het feit dat het aantal reders en de aanvoer in de plaatselijke vismijn verder blijft verminderen.

Niemand heeft baat bij het verdwijnen van de Nieuwpoortse visserij. De kleinste Vlaamse vissershaven heeft ondanks toenaderingspogingen van de twee grotere Vlaamse broers uit het verleden haar zelfstandigheid kunnen behouden. De belangstelling van die andere mijnen is nu echter verder weg dan ooit. Begrijpelijk, nu de visaanvoer dermate slonk dat de vismijnactiviteit in het stadium 'overleven' verkeert.

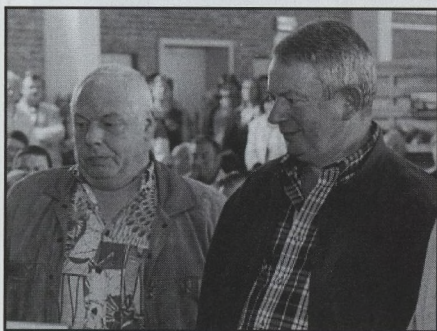
De Nieuwpoortse visserijgemeenschap beseft dat tenvolle. "Het stadsbestuur zal blijven ijveren om de Nieuwpoortse visserij in stand te houden en nieuwe impulsen te geven", zei burgemeester Roland Crabbe in zijn gelegenheidstoespraak aan het Vissersmonument.

"Voor 2003 wordt opnieuw een aanvoerdaling met twintig procent verwacht", bekende landbouw- en visserij-schepen André De Zaeyer in zijn toespraak tijdens de hulding van de verdienstelijkste reders en kopers. Met de aanvoer van het eerste trimester voor ogen is dat zelfs een zeer optimistische visie.

De Nieuwpoortse vloot telt officieel nog veertien vaartuigen. Slechts drie reders veilen hun vangst steeds in de thuishaven en twee vaartuigen komen nog regelmatig met hun dagverse vangst in Nieuwpoort. Vorig jaar stonden nog zes trouwe aanvoerders in voor de bevoorrading van de visveiling, maar een rederij viel weg door faillissement. Vier jaar gelden waren er nog dubbel zoveel vaartuigen aan de markt.

Reders en kopers

Naar jaarlijkse gewoonte bedacht het stadsbestuur de trouwe aanvoerders en kopers met een geschenk en zette de partners in de bloemen. Het waren de reders van de N.58 *Pascin* (Walter T'Jaecx en Roland Vanhoutte) en van de N.88 *Nova Cura* (Maurice Lambrecht en Alain Kiekens) die als eerste naar voor mochten treden. Vervolgens was het de beurt aan Jan Desaeveer en Jacques Verdeyen van de N.93 *Aalschover* en aan Luc Louwagie en Gerry Vanderbeken van de waretnetvisser N.95 *Jonas II*. Charles en zoon Rudy

Walter T'Jaecx en Roland Vanhoutte van de N.58 *Pascin*.

Maurice Lambrecht van de N.88 *Nova Cura*, met partner.

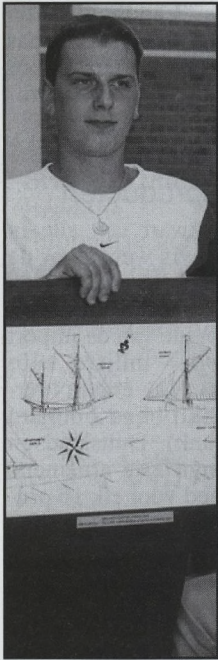
links: Jan Desaeveer van de N.93 *Aalschover*, met echtgenote.

Hieronder: Luc Louwagie en Gerry Vanderbeken van de N.95 *Jonas II*, samen met hun respectievelijke partners.

Mevrouw De Visscher van Vishandel De Visscher uit Oostduinkerke

Garnaalkoning Westkust Rudy Beuckels van de N.86 Surcouf.

De zaakvoerders van Vishandel Nijf uit Nieuwpoort, vielen dit jaar ook in de prijzen.

Het echtpaar Jens van de gelijknamige vishandel. Voor het eerst betrok het comité de viskleinhandelaars in de hulde.

Beuckels van de N.86 *Surcouf* werden gehuldigd als "Garnaalkoning van de Westkust". Vijf vishandelaars en de belangrijkste kopers op de Nieuwpoortse veiling werden eveneens bij de hulde betrokken. Het waren de vishandels De Visscher uit Oostduinkerke, Jens, Nijf en Romeo uit Nieuwpoort en de ambulante handel Francky en Fabienne uit Middelkerke. (Tekst en foto's gw)

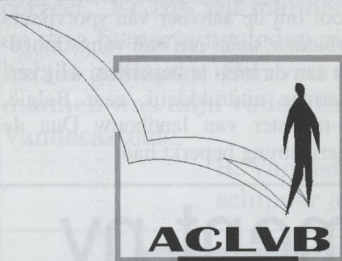
Wij werden op de hoogte gebracht van het overlijden van Mauricette Vandenebeele (*Nieuwpoort 9 mei 1931 - †Oostende 18 juni 2003).

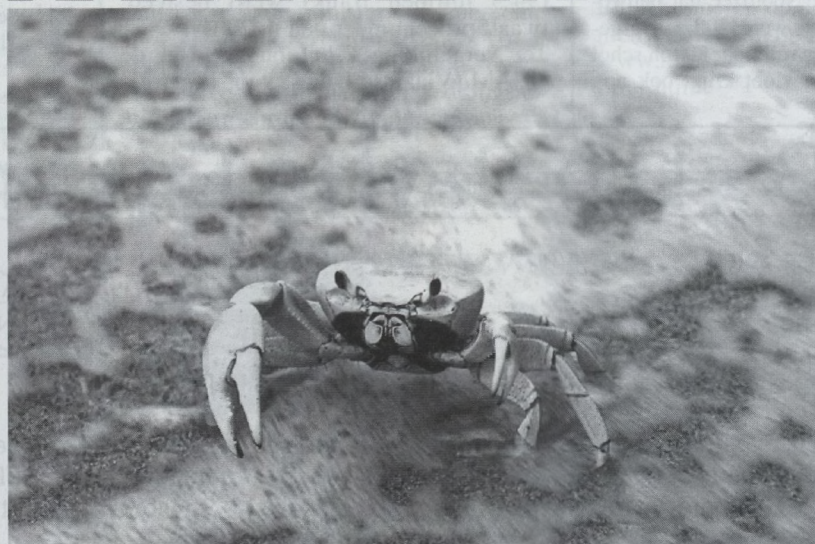
Mauricette was de moeder van Arnel Calcoen, uitbater van vishandel Armato te Nieuwpoort. Ze was de weduwe van André Calcoen (†1989), reder van het kustvissersvaartuig N 788. De uitvaart greep plaats op 25 juni te Nieuwpoort.

DE LIBERALE VAKBOND

Knokke
Gemeenteplein 35-37
Tel: 050 632602
Heist
H. Lybaertstraat 1
Tel: 050 511966

WIJ MAKEN ER WERK VAN

TIJDINGEN
 Oostendenaar, vraag ernaar bij uw dagblachandelaar

Rederscentrale staakt verzet windmolenparken

De Rederscentrale deelt mee dat ze tevreden is met de regeringsbeslissing om de domeinconcessie voor een windmolenpark op de Vlakte van de Raan niet toe te kennen. Dat er windmolens op de 'farshore' Thorntonbank komen, juicht de RC toe met de woorden: 'Eindelijk zegeviert het gezond verstand.' De persmededeling komt als een verrassing. Nog maar enkele dagen ervoor noemde RC-directeur Corbisier de Thorntonkeuze zelfs nog 'absurd en dwaas': 'Verhofstadt weet niet waaro- ver hij het heeft', zo stelde Corbisier het op 19 juni nog in Het Nieuwsblad.

O.455 naar Fleetwood

In januari 2001 kwam de eerste Vlaamse krabpotvisser O.455 *Celtic* in de vaart. Jacky Vermote tikte in Guernsey een geschikte catamaran van 12 meter op de kop, maar het experiment met deze voor onze sector alternatieve visserij werd geen succes. De Oost- endse rederij legde in oktober vorig jaar de boeken neer. De curator heeft het vaartuig inmiddels verkocht aan een Britse onderne- ming. Enkele weken geleden heeft een En- gelse schipper de catamaran naar Fleetwood overgebracht.

ISO 9001.2000 -certificaat voor Zeebrugse Visveiling

De Zeebrugse Visveiling heeft voor een belangrijk deel van haar activiteiten het ISO 9001.2000 kwaliteitscertificaat bekomen. De ZV was ook de eerste afslag die de kwaliteitsaanduiding op basis van de normen van de Kwaliteits Index Methode (KIM) op de veil- klok liet zetten ten behoeve van de afstands- kopers.

Quotaruil levert 270 ton schol op

Met Nederland en Groot-Brittannië werden enkele nieuwe ruilakkoorden afgesloten. Van ons rogquotum in de Noordzee dat nauwe- lijks opgevist geraakt, werd 200 ton afge- staan aan Nederland in ruil voor 80 ton schol en 20 ton tong. Onze vloot krijgt ook nog

190 ton schol en 25 ton kabeljauw van de Britten in ruil voor 50 ton zeeduivel en 20 ton heek.

Gefileerde vis aan Vistrap

De kustvisseren aan de Oostendse Vistrap hebben een nieuwe overeenkomst met het stadsbestuur afgesloten. De standhouders mogen voortaan dagverse gefileerde vis van eigen aanvoer verkopen. Om concurrentie met de viskleinhandel te vermijden mag het fileren pas gebeuren nadat de vis verkocht is. Er mag geen meerprijs voor aangerekend worden. Om hygiënische redenen mag de vis niet langer in isomobakken worden geëta- leerd of opgeslagen. De verkoop van gepel- de garnalen is niet toegelaten. Voor de rest blijven de bestaande exploitatievoorschriften behouden.

"Zee in Zicht"

In het Museum voor Natuurwetenschappen in Brussel loopt tot en met maandag 2 november de tentoonstelling "Zee in Zicht", een ontdekkingsreis van de Noordzee. De expositie toont het leven en de menselijke activiteiten op een andere manier: als speel- plein, als autosnelweg, als voedselbron of als onderzoeksdomein. De realisatie is het werk van de Beheerseenheid van het Mathematisch Model van de Noordzee (BMM) en het team van het Museum voor Natuurwetenschappen.

Het museum bevindt zich in de Vautierstraat 29 B, 1000 Brussel (tel.: 02-627.42.11, fax: 02-627.41.13).

Info: www.natuurwetenschappen.be

2,34 miljoen euro voor Nederlands Visbureau

In 1983 werd de Stichting Nederlands Visbureau opgericht met de bedoeling het imago van vis op de Nederlandse en de exportmarkten te versterken en het verbruik van visserijproducten te stimu- leren. Uit het jaarverslag 2001-2002 blijkt dat aan de werking en de promo- tieactiviteiten vorig jaar 2.341.900 euro (94,5 miljoen frank) werd besteed, twaalf procent meer dan in 2001.

Ter vergelijking: het budget van de VLAM (Vlaamse Dienst voor Promotie

en Marketing van Landbouw- en Visserijproducten) bedraagt dit jaar 500.000 euro (20 miljoen frank) voor de werking en het voeren van vispro- motie.

Nederland exporteert voor 2 miljard visproducten

Niet meer dan een kwart van alle in Nederland verwerkte vis werd door de eigen vloot aangevoerd. Driekwart van de vis wordt ingevoerd uit alle delen van de wereld. In waarde van de import bedraagt ongeveer 1,4 miljard euro (56,5 miljard frank). De export ver- tegenwoordigde in 2001 bijna 2 miljard euro (79 miljard frank). Duitsland en België zijn de belangrijkste afnemers. Beide landen zijn goed voor elk 16 procent van de afzetwaarde, 12 procent gaat naar Italië en 9 procent naar Spanje.

Teveel sportvisseren IJmuiden

Sportvisseren spelen handig in op de hoge prijs voor kabeljauw. De voorbije weken kwamen wekelijks tientallen kisten vis van Nederlandse sportvisseren op de visafslag van IJmuiden. Een keer ging het zelfs om 80 kisten. De visserij-organisaties spreken van oneerlijke concurrentie. "Dat kan niet legaal zijn omdat sportvisseren geen licentie of vangstrechten hebben. Ondertussen gaat de aangevoerde vis wel van ons kabeljauw-quotum af", reageert de Nederlandse Vissersbond. De Algemene Inspectiedienst (AID) stelde vast dat een handelaar syste- matisch kabeljauw koopt van hengelaars die met (vissers)vaartuigen vanuit zuidelijke havens uitvaren. De totale vangst wordt in IJmuiden verkocht. De AID bevestigt de toestroom van niet beroepsmatig gevangen kabeljauw. "Iedereen mag vis aanbieden op de afslagen, het zijn nu eenmaal openbare ruimte waarvoor een wettelijke regeling bestaat. Of deze aanvoer ook van het qu- tum afgaat zijn we aan het onderzoeken", zegt de AID.

Vismijndirecteur Foort Lokerse pleit er ove- rigens voor om de aanvoer van sportvisseren nit te verbieden, maar om hun vangstmoge- lijkheden aan de bron te beperken. Hij ver- wijst daarmee uitdrukkelijk naar België, waar ex-minister van landbouw Dua de sportvisserij streng beperkt had.

SKB - Life Saving Equipment nv

Maatschappelijke zetel:
Royerssluikaai 48
B-2030 Antwerpen
Tel.: 03/ 201 89 70
Fax : 03/ 201 89 71

E-mail naar
skb.lse.ost.@village.uu.net.be

Afdeling Kust
H. Baelskaai 8A
B-8400 Oostende
Tel.: 059/ 33 96 00
Fax: 059/ 33 96 01

reddingsvesten - reddingsboeien - drijvende toestellen - valschermsignalen - stakelichten - man.o.boordlichten - noodzenders Locat - radio Beacon - reddingsvlottten: RFD, Elliot, Viking, Zodiac, Autoflug, Bombard, Avon, Callegari, Servaux, Mitsubishi, Soniform - nazicht brandblusapparaten.

- ERKEND SERVICESTATION -

VERANTWOORDELIJKE VOOR DE KUST: A. VAN DURME. TEL.: (0475 25 88 02.

Brieven

Brieven voor deze rubriek worden opgestuurd naar HVB, Brusselstraat 12 te B-8450 Bredene.

Publicatie houdt niet in dat de redactie het met de inhoud eens hoeft te zijn. Anonieme brieven gaan meteen de prullenmand in. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten en te redigeren.

Vijf gered

Op bladzijde 22 van HVB van juni 2003 heb ik het interview met de Blankenbergse oud-visser Willy Vanderheyde aandachtig gelezen. Bij de foto afgedrukt op bladzijde 23 lees ik dat bij de averij op 15 december 1955 maar drie vissers gered konden worden. Dat is niet correct. Er zijn vijf mannen gered en drie bemanningsleden zijn toen helaas gebleven. Een van die drie mannen was mijn vader, Emiel Vandecasteele.

R. Vandecasteele,
schipper a/b O 29

Kustwacht

Onlangs werd door de federale ministers van Binnenlandse Zaken en van Begroting een nieuwe structuur opgericht: "Kustwacht – Garde côtière" (HVB VI,2003.p.7)

Deze structuur is geen nieuwe operationele eenheid, maar een coördinatie-dienst m.b.t. de taken van de 9 ministeries, bevoegd voor het Belgisch gedeelte van de Noordzee. Deze zijn verdeeld over federaal en Vlaams niveau; voor het Vlaams gewest is dat het departement Leefmilieu en Infrastructuur (LIN).

Als Vlaams volksvertegenwoordiger wou ik van Vlaams minister Bossuyt, bevoegd voor Openbare Werken, waaronder het departement LIN ressorteert, een en ander vernemen over dit federaal initiatief. Zo peilde ik bij de minister naar de betrokkenheid en de inbreng van de Vlaamse overheid in dit initiatief.

Ik vernam van de minister dat de Vlaamse overheid al haar diensten voor redding op zee blijft bestendigen, alsook de uiterst belangrijke coördinatie van reddingsoperaties mee blijft verzorgen via het Maritiem Reddings en Coördinatie Centrum (MRCC) in Oostende.

In feite komt het hierop neer dat het MRCC van het Vlaams gewest dienst doet als centrale meldpunt - eigenlijk een 100-centrale - voor alle incidenten in een zeegebied van 3450 km², terwijl het 'permanent secretariaat' van de federale overheid, binnen de normale diensturen, instaat voor wat men noemt de 'loketfunctie', bestaande uit het informeren en verwijzen naar bevoegde overheidsdiensten.

Op mijn vraag wat de minister zou ondernemen in verband met de onrust die dan ook heerst bij het personeel van de nu meer dan 100-jarige Vlaamse zeereddingsdienst en kustwacht, dat vreest voortaan "de vuile was" te zullen mogen doen, tot meerdere eer en glorie van de "Belgische Kustwacht" antwoordde de minister: "Ik hoop dat het Vlaamse overheidspersoneel vrijwillig zal blijven instaan voor de zeereddingsdienst. Hun reddingsactiviteiten worden bijzonder gewaar-

deerd en zijn in de ware zin van het woord van "levensbelang"

Ik had ook mijn bedenkingen bij de naam van de nieuw opgezette structuur, met vestiging in Vlaanderen: 'Belgische Kustwacht – Garde côtière'. Ik wou dan ook van de minister weten hoe deze benaming in overeenstemming te brengen is met de in Vlaanderen toe te passen taalwetgeving inzake bestuurlijke zaken. De minister zei niet te beschikken over toezichtbevoegdheid op de toepassing van de taalwetgeving door de federale overheid ... van abdikeren gesproken!! Mijn vraag en het antwoord van de bevoegde minister kunnen op eenvoudig verzoek worden bekomen.

Jan Loones, Oostduinkerke
e-mail:

jan.loones@vlaamsparlement.be

Vlaams Visserijcomité

In het laatste nummer van Het Visserijblad (nr. 6 - 6 juni 2003) is een foutje geslopen op p.10, waar sprake is over "Overleg. MiNa-Raad wil Vlaams Visserijcomité enten op nieuwe structuur". In het stukje tekst vermeldt u een citaat uit het advies van de MiNa-Raad, maar u hebt zich daarbij gebaseerd op de ontwerp tekst van het advies, niet op de eindversie. Als bijlage geef ik u de definitief goedgekeurde versie mee, daarin zult u zien dat de bewuste passage geschrapt is in het advies.

Mogen wij u vragen dit recht te zetten in het volgende nummer?

Ignace Decancq

Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
(MiNa-Raad)

Communicatieverantwoordelijke
Kliniekstraat 25, 4de verdieping

1070 Brussel

tel: 02/558.01.32

fax: 02/558.01.31

ignace.decancq@minaraad.be.

PS: Abonneren op de elektronische nieuwsbrief van de MiNa-Raad kan via www.minaraad.be/nieuwsbrief/nieuwsbrief.htm

SCHEEPSTIMMERWERF LOWYCK N.V.

VICTORIALAAN 30 OOSTENDE

TEL. 059/ 32 08 21 — FAX: 059 / 80 29 73

E-mail: info@shipyard-lowyck.com

Website: <http://www.shipyard-lowyck.com>

SITUERING

TIJDENS HET PINKSTERWEEKEINDE bracht Nieuwpoort hulde aan de slachtoffers op zee. De plechtigheid vindt jaarlijks plaats aan het Vissermonument op de Kaai, dat 45 jaar geleden werd onthuld. De inzegening dateert van 13 juli 1958 door prins Albert (nu koning Albert II). De oprichting is het werk van burgemeester *Florimond Gheeraert*, *Jef Verbanck*, *Rafaël Vercouter*, *Maurits Legein* en *Pros Vandenberghe* die een inschrijvingslijst opende in "Het Visserijblad". Het bronzen beeld van 1,80 m. is een kopie van het originele beeld van beeldhouwer Louis De Soete dat zich in het Metropolitan Museum in New York bevindt.

Gerommel

In de loop de jaren zijn binnen de visserijgemeenschap talrijke verenigingen opgericht, afgescheurd, in de grootste verdeeldheid uiteengegaan of na een kort leven geliquideerd. Geruzie en gerommel in het rijke Vlaamse verenigingsleven is van alle tijden. Zo ook zorgde de oprichtingen van de viskopersvereniging VIBOZEE voor de nodige beschuldigingen van oneerlijke concurrentie en eigenbelang. Over deze VIBOZEE gaat het tweede stuk dat wij hiernaast afdrucken.

De naam VIBOZEE hebben we nooit eerder gezien en we weten ook niet hoelang de beroepsvereniging het uitgehouden heeft. Oorzaak van de heibel was de heer J.N., drijvende kracht en secretaris van de vereniging, tevens CVP-gemeenteraadslid en persmedewerker. Ten gevolge van zijn publieke uitlatingen werd hij er van beschuldigd het al te veel op te nemen voor zijn broer-visgroot-handelaar. De onverenigbaarheid en ongezonde cumul vond dan ook geen genade in de ogen van de toenmalige redactie van dit blad. (gw)

Deze maandelijkse rubriek is gebaseerd op HVB van 1953 plaatsen we ook telkens advertenties uit dat jaar.

De tekst-, taal en zetfouten die u in de tekst aanteft zijn helemaal voor rekening van het journaal van die tijd.

Redactie: Guido Walters

HET GEBEURDE

JAAR GELEDEN

Het is onze lezers bekend dat de reders van de Westkust tijdens de oorlog een visserijcentrale hadden opgericht met coöperatieve doeleinden.

Die visserijcentrale viel na de oorlog in duigen, maar ... er was geld over en het moest ofwel verdeeld worden onder de 104 leden van toen, ofwel, zoals door de statuten voorzien, een liefdadige bestemming krijgen. Ongeveer 85.000 fr. was er beschikbaar en 120.000 fr. geblokkeerd en vrij te krijgen in 20 jaar. De buitengewone algemene vergadering van Zaterdag voor de tweede maal bijeengeroepen, heeft beslist die gelden te bestemmen om een vissersmonument te Nieuwpoort op te richten onder de leiding van een comité in samenwerking met het stadsbestuur van Nieuwpoort en de verschillende takken van het bedrijf.

Een voorlopig comité werd reeds opgericht en men hoopt dat er er een jaar verder is en wel tegen Pasen of Sinksen van

[Uit "Het Visserijblad" van vrijdag 3 juli

De Visserij

1954, het monument voor de vissers te kunnen laten inhuldigen. Wij zijn overtuigd dat dergelijk gebaar van de Nieuwpoortse vissers elkeens bewondering en medehulp zal met zich brengen.

Men is zinnens dit monument te plaatsen op de vrij te komen plaats nevens de vismijn en naar de brug toe

Inderdaad, na de bouw van een nieuwe brug welke ten eerste noodzakelijk is, zou een prachtige brede laan naar Nieuwpoort-Bad leiden. Op de vrije ruimte tussen het huidige tramhuisje en de nieuwe vismijn, zou dit monument aan elkeen welke te Nieuwpoort voorbij komt, zichtbaar zijn en een zeer grote verfraaiing met zich brengen van de huidige kaai.

Burgemeester Gheeraert is de man om met de medewerking van alle middens deze krachttoer te verwezelijken.

De kosten van het monument werden geraamd op 500.000 fr., waarvoor de 200.000 fr. van de Visserijcentrale reeds een mooi vertrekpunt vormen.

Wij komen hierop terug.

Uit "Het Visserijblad" van 17 juli 1953

Schadelijke beslissing in de Vismijn-Zeebrugge

De Vismijndirectie van Zeebrugge heeft (waarschijnlijk onder druk van de pasgestichte viskopersvereniging VIBOZEE) de beslissing genomen dat voortaan alleen vishandelaars en leurders de gekende verse garnaalvis mogen kopen in de vismijn alhier.

Een meer antipathieke maatregel om te starten en daags voor het seizoen, kon zeker niet genomen worden, zowel tegenover de kleinste vissers als tegenover de bevolking van Zee-

brugge in het algemeen en dit uit verschillende oogpunten beschouwd.

Het is immers overal bekend dat de "Zeebrugse garnaalvis" zoals we deze noemen, die zo zeer gezocht en gewenst wordt om zijn versheid, honderden, meestal gelegenheidskopers, naar de vismijn lokt, waaronder familievaarders van Zeebrugge en ook wel vreemdelingen uit de naburige badsteden Heist en Knokke. Dat deze mensen zekerlijk de prijs van deze vis hoog houden, vooral gedurende de zomer, perio-

Centrale van Nieuwpoort ontbonden

De gelden bestemd voor een monument der vissers

de waarin 75 kleine garnaalboten regelmatig uitvaren, valt zekerlijk niet te bewijzen, hoge prijs die ten goede komt aan de kleinste, armste vissers. Vandaar dat deze maatregel bij deze laatste zeer ongunstig werd onthaald en hevig protest heeft uitgelokt. Aan de andere zijde zijn het ook de kleine mensen van Zeebrugge die nu verplicht worden hun vis te kopen bij een kleinhandelaar of visleerder waar ze vroeger met een koop verse scharren of platen aan een redelijke prijs voor een paar dagen goed waren voor hun soms talrijk gezin. De garnaalvis wordt ook te Oostende op dezelfde manier verkocht aan de garnaaltrap en is een aantrekkelijkheid voor iedereen. Te Zeebrugge was dit ook het geval.

1. Het doel van VIBOZEE zal zekerlijk bereikt worden, d.i.: zo goedkoop mogelijk de vis afstropen van de armste vissers, dat zijn die vissers die geen groot vaartuig kunnen kopen of voeren waarmee ze het jaar door hun brood kunnen verdienen en enkel 's zomers de garnaalvangst kunnen beoefenen.

Dit is ook de mensen van Zeebrugge verplichten hun vis aan te kopen aan voortverkopers aan het dubbele of driedubbele van de prijs.

2. De prijs van de garnaalvis zal zekerlijk door het wegvallen van de gelegenhedskopers die altijd een goede prijs gaven, voor de helft zakken, dit in het nadeel, niet van de reders, maar wel rechtstreeks van de kleine vissers, dus de werknemers, daar enkel de deelvis ten goede komt aan de bemanning.

3. Uit toeristisch oogpunt beschouwd zal de vismijn van Zeebrugge binnenkort de aantrekkingskracht missen die ze nu heeft verworven, dit in het nadeel van al de handelaars en neringdoeners rond de kaai.

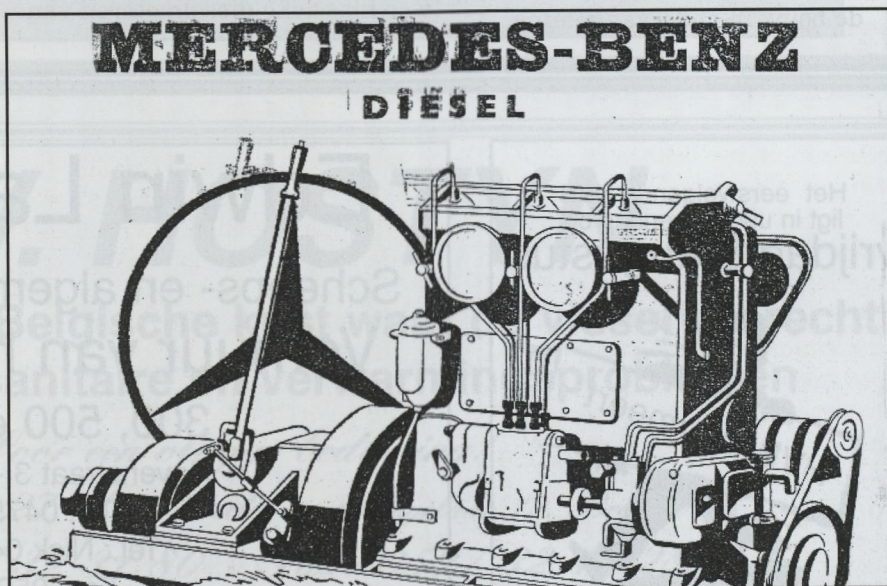
Deze drie punten wegen zekerlijk op tegen het eenzijdig profijit der leden van de VIBOZEE en we hopen dat het Gemeentebestuur van Brugge niet zal nalaten deze beslissing te vernietigen.

In elk geval werpt dit een zeer treurig licht op de bedoeling van sommige personen bij het stichten van een dergelijke bond, vooral als de zogezegde stichter er van, iemand is die de pretentie heeft gehad bij de jongste gemeenteraadsverkiezingen te beweren dat hij kandidaat was om de belangen van het werkvolk te dienen en tot heden toe niets anders heeft gedaan, dan voor zijn eigen profijit gezorgd, op alle manieren, zelfs met voorstellen die regelrecht indruisen tegen het belang van de kleine werkman. Het komt immers niet toe aan een gekozene van de Gilde, om een beroepsvereniging te stichten van Vishandelaars, die daarbij nog aanvangt met dergelijke maatregelen, temeer daar we vernemen dat de grote vishandelaars niet akkoord gaan, noch met VIBOZEE zelf, noch met deze recente maatregel en het strekt hen ter ere. Het is meer dan tijd dat de verantwoordelijke personen te Brugge hun ogen openen om in de vismijn

van Zeebrugge een schommeling te houden waarbij het belang en het bestaan van Zeebrugge zullen bekeken worden en niet de doeleinden van sommige uitbuiters. De grote visvaartuigen lopen nu allen naar Oostende. Ook de Garnaalmarkt kan verhuizen.

Een protest van Hand in Hand

Vanwege de redersvereniging Hand in hand werd terecht hiernavolgend schrijven aan het gemeentebestuur van Brugge gestuurd. We kunnen hieraan nog toevoegen dat het kopen van de garnaalvis ook te Oostende vrij op de kaai geschiedt, een grote aantrekkelijkheid is en voor de vissers het dubbel van de prijs opbrengt die ze anders zouden bekomen. Anderzijds begrijpen we niet hoe het komt dat het gemeentebestuur van Brugge zich zo gemakkelijk in de doekjes laat winden en de vissershaven-commissie niet eerst heeft geraadpleegd, wat het voorzichtigst ware geweest. Wij hopen in het belang van de vissers, dat dit onrecht zal hersteld worden.

Parket ruikt smeergeld

Nieuwe loodsbotten houden niet van zeewater

OP 31 MEI 2000 kwam toenmalig Vlaams minister Steve Stevaert twee nieuwe redebotten met twaalf zitplaatsen doppen in Oostende. In zijn toespraak zei hij dat de tenders perfect in staat zijn om hun opdrachten op efficiënte wijze uit te voeren. De snelle Pilot 9 *Zeeparel* en Pilot 10 *Zeerob* werden vervolgens door verschillende sprekers geprezen als technologische hoogvliegers die een nieuw tijdperk voor de beloodsing zouden inluiden. De verslaggeving in de media was navenant.

De twee nieuwe redebotten stonden de voorbije drie jaar echter al meer naast dan in het water. De kosten aan herstellingen moeten al aardig oplopen. Nu blijft er ook een onderzoek te lopen naar mogelijke fraude bij de toewijzing van de opdracht.

Eigenlijk zat het al van in het begin verkeerd. De opdracht van 2,7 miljoen euro (110 miljoen frank) werd toegewezen aan de NV Herbosch-Kiere uit Kallo. Het Antwerpse bedrijf is wel gespecialiseerd in haven- en waterwerken, maar scheepsbouwreferenties kan het bedrijf niet voorleggen. Daar bestaan oplossingen voor. Het bedrijf MAG France in Fontenay-le-Comte mocht de bouw in onderaanneming

uitvoeren. MAG France maakt deel uit van OCEA in vissershaven Les Sables d'Olonne, dat ook ateliers heeft in Saint-Nazaire en Guadeloupe. OCEA is gespecialiseerd in de bouw van een- en tweerompige aluminiumconstructies van 12 tot 44 meter. Tot nog bouwde de werf hoofdzakelijk catarancasco's voor vissers- en pleziervaartuigen. De Franse scheepswerf bouwt momenteel drie purse-seiners van dertig meter af. De opdrachtgevers zijn drie rederijen uit het eiland Ile d'Yeu die afstappen van de visserij met drijfnetten.

Kritiek

“Deze snelle schepen zijn aangekocht om het welslagen van fase 1 van het stappenplan voor het optimaliseren van het loodsen naar de Vlaamse zeehavens te helpen realiseren”, meldde het AWZ-infomagazine van april 2000. We lezen verder: “De NV Herbosch-Kiere kon ook het certicaat voor ISO 9001/2 voorleggen en heeft het in het bestek voorgeschreven kwaliteitshandboek opgesteld. De werken zijn aangevat op 15 februari 1999 en werden binnen de afdeling Vloot geleid door de ir. Dirk Gunst, directeur-ingenieur, die bemanningsleden en loodsen heeft betrokken bij de voortgang van de bouw van de snelle redebotten.”

De nieuwe loodsbotten met hun twee klassieke dieselmotoren van

1.000 pk (de nieuwste Nederlandse loodstenders varen met moderne Hamilton-jetpropulsiemotoren) zouden inzetbaar zijn in alle weersomstandigheden.

In de praktijk bleek evenwel snel dat de bedrijfszekerheid niet gewaarborgd was. Spoedig kwam de kritiek los. Agalev-vertegenwoordigers hadden al eerder de toewijzing van de opdracht aan de kaak gesteld en volksvertegenwoordiger Veerle Declercq interpelleerde minister Stevaert over de gebreken van de vaartuigen een maand na de ingebruikneming. Ondanks het toezicht van een classificatiebureau tijdens de bouw lieten personeelsleden zich ongunstig uit over de gebreken en tekortkomingen van de vaartuigen. De zichtbaarheid voor de roerganger en de veiligheid aan boord liet te wensen over. De elastisch opgestelde motoren daverden in hun ophanging, er werden scheuren aan de spanten en uitlaat vastgesteld en topambtenaren deden de lekkende leidingen af als kinderziekten afgewimpeld.

Ruim een jaar geleden werden de betwistingen met Herbosch-Kiere en de onderaannemer naar de rechtbank doorgeschoven, maar een snelle uitspraak moet niet verwacht worden. De anti-fraudecel van de politie onderzoekt de bestemming van 210.000 euro (8,5 miljoen frank) smeergeld. Het parket heeft veel belangstel-

Het eerstvolgende HVB
ligt in uw brievenbus op
vrijdag 8 augustus

Edwin Lauwereins

Scheeps- en algemene schilderwerken
Verhuur van hoge drukspuit

300, 500 en 700 bar.

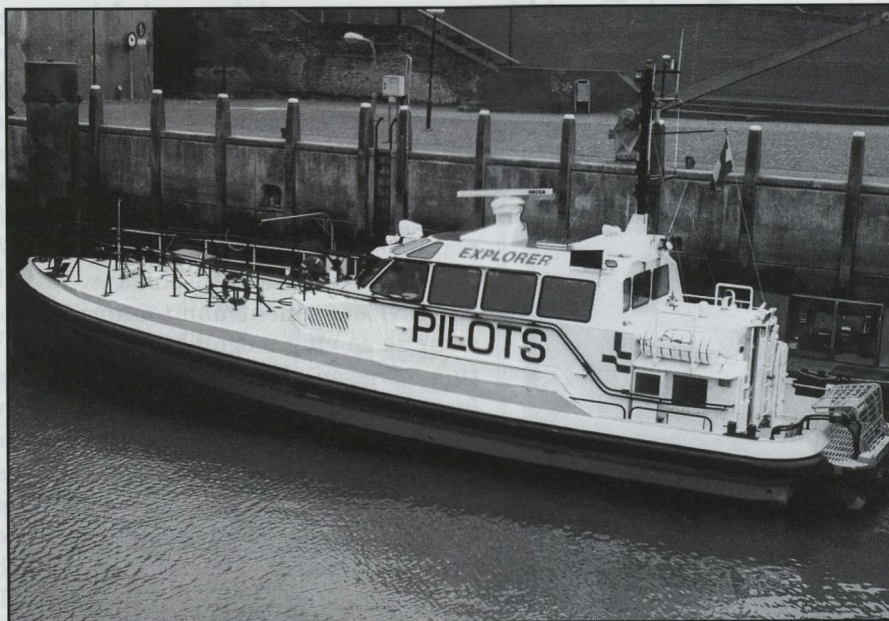
Havenstraat 3 - 8400 Oostende

Tel.: 0475 61 65 89

Tel.: Nick 0477 43 40 14

Fax: 059 33 06 11

ling voor de geldstromen van en naar de vennootschappen NV ARC (Actieve Recreatie & Consulting) uit de Fluithoekweg in Koksijde en NV Tava met zetel aan de H. Baelskaai in Oostende. Mogelijks is de Franse vertegenwoordiger van de werf, Robert Sicard, die op doopplechtigheid met veel egards verwelkomd werd, de spilfiguur in de affaire. De voorbije weken grepen verschillende huiszoekingen plaats, een leidend ambtenaar van afdeling Waterwegen en Zeewezen werd op non-actief gezet en samen met zijn broer in beschuldiging gesteld. (gw)

Zie ook: HVB X/1992: Catamarans in aluminium voor de visserij en HVB juli 2000: Snelle loodsboten bekritiseerd.

Foto boven: De Explorer, een van de moderne knalgele Nederlandse loodstenders met waterjet-propulsie van de geprivatiseerde loodsdienst in Vlissingen. De vaartuigen werden gebouwd in aluminium en thermoplastische kunststofplaten met zeer laag gewicht door het Nederlandse bedrijf Engelaer Scheepsbouw BV in Beneden-Leeuwen (foto gw)

De Zeeparel en de Zeerob staan werkloos geparkeerd op een Oostends haventerrein. (foto gw)

N.V. HOSTYN

De zaak langs de Belgische kust waar de visserij terecht kan voor alle sanitaire en verwarmingsproblemen

Voor een vlugge bediening!

Fortstraat 27, Oostende - Bruggelaan 12, Bredene

Tel.: 059 / 32 31 80 - Fax: 059 / 32 47 28

Schipper Bart De Waegenaere klaagt Noorse vispraktijken aan

Het Nederlandse vakblad Visserijnieuws (*) publiceerde onlangs een interessante lezersbrief van de Vlaamse schipper Bart De Waegenaere (Z 59). daarin klaagt hij de

Noorse vispraktijken aan. Volgens schipper De Waegenaere hebben de Europese quotaregelingen geen zin als de Noren blijven vissen op de manier dat ze dat nu doen. Daarenboven heeft hij sterke vermoedens dat de massale kabeljauwaanvoer van de Noren de prijzen hier kunstmatig drukken.

NOORWEGEN IS GEEN lid van de Europese Unie en houdt er bijgevolg aparte quota- en vlootmaatregelen op na. Toen schipper De Waegenaere op zee toevallig in gesprek raakte met een Noorse visser, schrok hij zich een hoedje. *'Wat ik toen te weten kwam was dat er drie soorten Noorse schepen zijn. De eerste soort zijn schepen met haken en staande netten, onder de 28 meter (zij vissen buiten de drie mijl). De tweede soort hebben dezelfde visserijtechniek, maar zij zijn langer dan 28 meter en zij moeten buiten de zes mijl blijven. Dan heb je nog de treilers en die moeten buiten de twaalf mijl vissen.'*

Kleine

Met die 'kleine' schepen blijkt evenwel iets aan de hand te zijn. *'Schepen in die zogenaamd kleine categorie mogen dus maximaal 28 meter zijn, maar hebben geen beperking in brutotonnenmaat. Dit zogenaamd kleine bootje is daardoor wel vijfhonderd brutoton, daar hij 10 meter breed is en een diepgang van 6 meter heeft. Het werkdek ligt verschillende meters boven het wateroppervlak waardoor deze een laadruimte heeft van 160 ton. Dit voor diepgevroren kabeljauw. Dit schip gaat naar zee met 100 ton gasolie, 25 ton aas (...) Zo'n schip blijft meestal zes à acht weken op zee.'*

Volgens de schipper kent het ook nauwelijks vaartdagenbeperkingen. Er is meer. Boven de 62 graden noorderbreedte, waar de EU-schepen niet en de Noorse wel mogen vissen, treffen we het Noorse 'klein vlootsegment' aan tot april, waar ze zo vlug mogelijk hun quotum opvissen. *'Dit reusachtig kwantum is normaal opgevist tegen eind april'*, en de schipper vervolgt, *'Dat is misschien wel een zeer belangrijke reden waarom de kabeljauw de eerste maanden onderbetaald wordt.'*

Grote

De grote Noorse lijnenvissers (langer dan 28 meter) vind je dan weer zo'n beetje overal in de wereld terug. De Waegenaere ver-

wittigt de lezers over de impact ervan: *'Mispak je niet aan vissen met haken, want deze schepen vangen meer kabeljauw met haken in hetzelfde gebied als ik met een boomkorvaartuig (...)'*

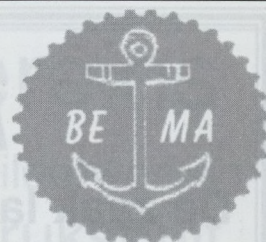
De Noorse visser vertelde onze schipper evenwel nog meer. Vooral de Russen zouden zo goed als vrij op kabeljauw vissen, waardoor schipper De Waegenaere uiteraard nog meer vragen stelt bij het piepkleine kabeljauwquotum dat Belgische reders onder elkaar te verdelen hebben. Wat baten Europese quotamaatregelen, zo vraagt hij zich af, als niet-EU-staten massaal veel kabeljauw blijven vissen?

(*) Visserijnieuws, vrijdag 13 juni 2003.

De Z 59 Gudrun ging Noorse wateren vissen en zag dat de pijnlijke quotabeperkingen die de Belgische schippers opgelegd krijgen geen zoden aan de dijk zullen brengen.

BEMA
doet het!

**Alle industriële en scheepsherstellingen-
mekaniek en plaatwerk.
H. Baelskaai 22, 8400 Oostende.
tel./fax: 059 / 33 22 15.
GSM JOHAN (0477) 31 54 15 - GSM LUDO (0477) 33 54 35.**

Matroos Philippe Vlaeminck:

'Vissers willen meedenken'

Philippe — Fluppe — Vlaeminck (44) heeft destijds een carrière bij de marine ingeruild voor een leven aan boord van de vissersvaartuigen. Hij voer vier jaar op de Z 548, Z 85 en Z 526 en de Z 124 en vaart nu al acht jaar voor reder Roger Casier.

DE INGEWIKKELDE QUOTAREGELINGEN en de CAO's die op komst zijn om het nieuwe sociaal statuut in te vullen, zetten hem en zijn collega's Peter Rappé, Paul Drossart en Peter Dezutter aan het denken.

Vlaeminck: 'Als men dan toch het sociaal statuut aanpast, kan men er misschien ook voor zorgen dat de vergoeding voor kledij aangepast wordt aan de realiteit. Ook hoop ik dat alle vissers dan op deze vergoeding recht zullen hebben en dat er iets gevonden wordt opdat alle reders dat ook correct uitbetalen. Sommigen doen dat nu wel, anderen niet; sommigen betalen meteen, anderen hebben daar drie maand voor nodig'

Als we opperen dat het nieuwe sociaal statuut wellicht wel de bedoeling heeft dergelijke abnormaliteiten uit te schakelen, blijft de visser kritisch: 'Dat

nieuwe sociaal statuut kan ook nadelen hebben hoor. Nu is het inderdaad zo dat sommige reders hun vissers laten meebetalen in de brandstof. Maar in die gevallen ligt het percentage dat de visser mee naar huis mag nemen ook wel hoger. Als het nieuwe sociaal statuut in voege komt, kan dat volgens mij ook een vrijgeleide zijn om de reders hier, wat dat betreft, bij ons de Nederlandse regeling te laten volgen en ons niet alleen de mazoutkosten, maar ook andere kosten te laten meebetalen. Daar zit natuurlijk geen enkele visser op te wachten. Het beste zou dan ook zijn dat deze doos van Pandora dicht blijft.'

Quota

Gedetailleerd vertelt hij ons ook over zijn argumentatie betreffende een eigen ontwerp voor een originele quotaregeling. De techniciteit ervan belet ons het denkwerk van de vissers hier neer te zetten, maar de besluiten van de matrozen zijn zonneklaar: 'Wie ons systeem toepast moet minder over en weer varen tussen de visgronden; er is minder brandstofverbruik. Het laat de schipper toe te vissen in een bekend gebied. Dat is een niet te onderschatten voordeel, want veel schippers zijn niet met

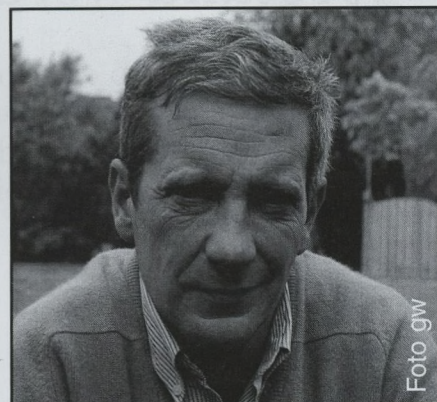

Foto gw

alle visgebieden vertrouwd. Een stillegging vermijdt in dat geval ook de nadelen die er nu wel aan zijn. Leuk is ook dat ons systeem voor alle gequoteerde vissoorten geldt en dat alles aan elkaar gekoppeld wordt.'

Wij krijgen het bewijs geleverd dat de maatschappij in het algemeen en onze sector in het bijzonder veel creativiteit ongebruikt laat liggen.

Ons schemert het evenwel voor de ogen bij het zien van zoveel berekeningen. Voer voor specialisten lijkt het ons. De quotacommissie van de Rederscentrale moet maar eens contact opnemen met deze matrozen.

VISMIJN OOSTENDE

Wegtransport
Scheepstransport
Spoortransport
Luchtransport

van Noord- tot Zuideuropa
ferrydiensten over het Kanaal
op internationaal net
met de nabije luchthaven

YOUR GATEWAY TO EUROPE

EVO (Exploitatie Vismijn Oostende) richt zich vooral naar een kwaliteitsmarkt:

gekoelde opslagplaatsen, automatisch sorteren, ondersteuning koeltransporten, vlugge distributie, elektronisch veilen op verschillende veilingen en thuis kopen zijn onze troeven voor topprijzen.

Voor meer inlichtingen : Administratie Vismijn Oostende :

Tel.: 059/32.34.12 - 059/33.90.90 - 059/33.90.99 - Fax : 059/32.05.82

e-mail : info@vismijnoostende.be

website : www.ova.be

Permanentie info aanlandingen : Tel. : 059/51.86.34

Bioloog & mariene-ecoloog Dr. Jan Mees over uitputting van de visstocks

“Toestand wordt nog te rooskleurig voorgesteld”

VIJFTIEN LANDEN ROND de Noordzee en de Oostzee hebben kabeljauw officieel opgenomen op de lijst van 27 bedreigde diersoorten. Ook voor de Zuid-Europese landen komt een vangstverbod steeds dichterbij.

BIOLOGEN WAARSCHUWEN AL lang voor het uitsterven van kabeljauw. De Europese Commissie heeft al verregaande vangstbeperkingen opgelegd aan de lidstaten, maar onder druk van de Zuid-Europese landen kwam het nog niet tot een verbod op de vangst en invoer van kabeljauw.

Niet alleen de kabeljauwstocks zijn in gevaar. Volgens visserijexperten wordt er twee tot drie keer meer vis uit de oceanen gehaald dan verantwoord is. Het voortbe-

staan van enkele commerciële soorten komt daardoor in het gedrang. *“In de jaren ‘60 leefde het gevoel dat de bronnen van de zee onuitputtelijk waren. Objectief en wetenschappelijk beschouwd is de visstand zeer zwaar overbevist. Er moeten grenzen gesteld worden, anders komt de visserij onvermijdelijk in de problemen”*, beaamt dr. Jan Mees, bekend als directeur van het VLIZ (Vlaams Instituut voor de Zee) in Oosten-

de, maar hier aan het woord als docent van de cursus visserij aan de Universiteit Gent.

Jan Mees, houder van een dubbele licentie (biologie en milieusanering), doceerde op het onderwerp mariene-ecologie. In dit vakgebied is de visserij nooit ver weg. Dr. Mees gaf dan ook zes jaar lang een cursus over de visserij aan de Vrije Universiteit Brussel en is tegenwoordig gastprofessor in de vakgroep biologie aan de Universiteit Gent. Zijn studenten zijn licentiaten of ingenieurs die een postgraduaat beogen in de mariene en lacustiene (betreffende de meren) wetenschappen. HVB trok erop uit en vroeg het allemaal op de man af.

EEN ALTERNATIEF

Breskens als Uw aanvoerplaats geeft U de volgende voordelen:

- * Lage vaste mijnkosten;
- * Hoge opbrengst voor Uw GEHELE vangst door kopers voor zowel de Belgische versmarkt als de Nederlandse vers- en fileermarkt;
- * Zeer hoge servicegraad
- * Vervoer vanuit elke aanvoerhaven;
- * Dagelijkse visverkoop;
- * Groot lokaal handelarenbestand, zowel groot- als kleinhandel.

Probeert u het eens en u zult versteld staan van Uw meeropbrengst

ZEEUWSE VISVEILING BRESKENS NV

KAAI 1, 4511 RC BRESKENS tel: (+31) 117 3 81 634, fax: (+31) 117 382 303

E-mail: zeeuwse-vis@zeelandnet.nl

F. Lokerse privé tel (+31) 117 38 0685 of (+31) 651 314 190

— U staat dus achter de ophefmakende rapporten van experts die vinden dat er niet meer verantwoord wordt gevist?

— “Structureel is er onweerlegbaar een verregaande overbevising in alle wereldzeeën. Dat blijft niet zonder gevolgen voor het ecosysteem en de visbestanden. Ook in het verleden onbeviste gebieden worden tegenwoordig druk bevestigd, waardoor de natuurlijke vluchtgebieden weggevalen zijn. We stellen vast dat veel meer jonge en steeds minder grote vis wordt aangevoerd. Dat betekent dat er een tekort ontstaat. De toestand van het kabeljauwbestand is daar exemplarisch voor. De teloorgang is een catastrofe”

— De vissers hebben het zo niet begrepen.

— “Er is inderdaad veel kritiek op de vangstbeperkingen. Wellicht leggen de wetenschappers het probleem niet goed uit. De wetenschappelijke besluiten zijn het resultaat van staalnemingen. Die resultaten druisen in tegen de ervaringen van de vissers die geen tekorten vaststellen. Het staat echter vast dat er de laatste veertig jaar in toenemende mate intensiever en efficiënter wordt gevist. De apparatuur is verfijnd en de bodemweergave verschijnt driedimensioneel op het computerscherm. Met de hedendaagse sonars en fishfinders en met behulp van preciese batimetrische kaarten (diepte kaarten) kunnen de visconcentraties feilloos gelocaliseerd worden. De vissen kunnen niet meer ontkomen. Met andere woorden: de druk op de visbestanden is enorm toegenomen.”

— Is de toestand dan zo dramatisch voor alle vissoorten?

— “De huidige visserij is niet meer te vergelijken met de vangstmogelijkheden van veertig en zelfs van

twintig jaar geleden. Ik heb het niet alleen over de Noordzee, maar over de totaliteit van zeeën. Ondanks de ingezette middelen neemt de totale hoeveelheid vis die

SMEDERIJ

St. Martin Bvba

Alle herstellingswerken aan vissersvaartuigen

Werkplaats: H. Baelskaai 4 te Oostende - Tel.: 059/ 32 25 23

Jules: 0477 59 09 17

Carlo 0477 20 91 87

Zetel: Paul Michielslaan 23 te Oostende

in alle werelddelen wordt gevangen jaar na jaar af. Daar moet u niet aan twijfelen. De bewijzen bestaan. Een belangrijke vaststelling daarbij is dat ook de samenstelling van de visbestanden gewijzigd is. De toppredatoren (vissen die hoog in de voedselketting staan zoals bv. kabeljauw) moeten het steeds meer afleggen tegen, gezien vanuit het oogpunt van consumptiewaarde, minderwaardige soorten."

— Volgens ramingen van de Internationale Raad voor Onderzoek van de Zee (ICES) zijn de hoeveelheden volwassen vis in de laatste 25 jaar aanzienlijk afgenomen. Enig idee omtrent aantal met uitsterven bedreigde vissoorten?

— "In de Ices-gebieden werden 67 stocks bekeken. 70 procent ervan is overbevist."

— U beweert dat de uitdunning van de grote vissoorten ook ingrijpt op het ecosysteem.

— "De visserijdruk veroorzaakt onbetwistbaar veranderingen in het ecosysteem. De visbestanden en het milieu waarin ze leven zijn nu eenmaal geen geïsoleerde entiteiten. Er is een wisselwerking tussen de veranderingen van het ecosysteem en het biologisch leven. Het ecosysteem zit echter zeer ingewikkeld in elkaar. Het is dan ook moeilijk om de gevolgen op lange termijn op de visbestanden te voorspellen. Men moet echter niet speculeren op een spontane terugkeer naar de oorspronkelijke toestand in gebieden waar een grens overschreden is. Denk maar aan de gebeurtenissen in de ooit visrijke New-Foundlandse wate-

ren. Een radicaal visverbod heeft na al die jaren niet tot een herstel van de visbestanden geleid. Er is wel een tijdelijke opleving van de proovissen vastgesteld. Desondanks is de biomassa verminderd, met alle gevolgen voor de samen-

"In de Ices-gebieden werden 67 stocks bekeken. 70 procent ervan is overbevist."

stelling van het voedselweb."

— Meer dan de helft van de van alle vangsten gebeurt in het zuidelijk halfrond. Landen als Bangladesh, de Filipijnen en Maleisie beschikken over een sterke industriële visserijvloot. Staan de visbestanden ook daar onder druk?

— "Daar is geen discussie over. Ik citeer als voorbeeld de Golf van Thailand. In 20 jaar is daar 90 procent van bestanden weggevisst."

— De artisanale vissers kun je toch niet verwijten dat zij voor de lokale voedselvoorziening instaan?

— "We moeten een onderscheid maken tussen de artisanale visserij, die vaak de enige bron van eiwit is voor de plaatselijke bevolking, en de industriële visserij. De artisanale visserij is van sociaal belang en heeft op de tewerkstelling een multiplicator-effect. Daartegenover staat de industriële visserij die meedogenloos te keer gaat in functie van de export. Als dit tempo wordt aangehouden dan is binnen twintig jaar alle vis weg."

— Leidt de schaarste naar onbetaalbare vis?

— "Die situatie komt inderdaad geleidelijk op ons af. Er wordt op de Europese markten steeds minder vis aangevoerd. De opbrengst gaat er echter niet op achteruit door de opwaartse trend van de visprijzen. Nu zitten we echter op het terrein van de economie en dat is niet mijn vakgebied."

— De wetenschappers willen het ecosysteem gezond houden voor de volgende generaties. Duurzaam vissen is hier het sleutelwoord.

— "Willen we de komende generaties een gezonde zee nalaten, dan moet de visserijdruk omlaag, op de eerste plaats in kwetsbare gebieden. Om de visbestanden beter te beheren is een fijnmazige indeling van de zeeën nodig. De Ices-vakken beslaan veel te uitgestrekte gebieden waarin verschillende ecosystemen voorkomen. Binnen de nieuwe indeling moet het bestandsbeheer op basis van het voorzorgsbeginsel gebeuren. Dat sluit niet uit dat er voldoende visserijzones afgebakend worden. Daarnaast zullen de visserijvrije zones de ontwikkeling van de visbestanden gunstig beïnvloeden. Ook de vistechnieken moeten verder verfijnen. Niet om meer te vis te vangen, maar om selectiever te vissen. De afschaffing van de totaal toegelaten vangsthoeveelheden (TAC's), die ondermeer in de Europese wateren van toepassing zijn en voor een 'race for fish' zorgen, zou een stap in de goede richting zijn. Werken met individuele quota is in de optiek van duurzame visserij een goed alternatief." (gw)

Alle dieselmotoren:

Leveren, plaatsen, revisie en herstelling
Leveren en plaatsen van keerkoppelingen,
waterpompen en compressoren e.a.
Opgieten van motoren met Chockfast
DROOGDOK
Schroeven en schroefassen
Las- en leidingwerk

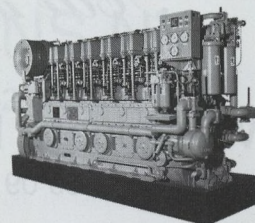
Bureel - werkplaatsen:

Boomkorstraat 7/8 - 8380 Zeebrugge
Tel. 050/ 54 51 78 - Fax 050/ 55 03 67

24 u / 24 u. 0477 / 41 20 93

Scheepsdiesel Service

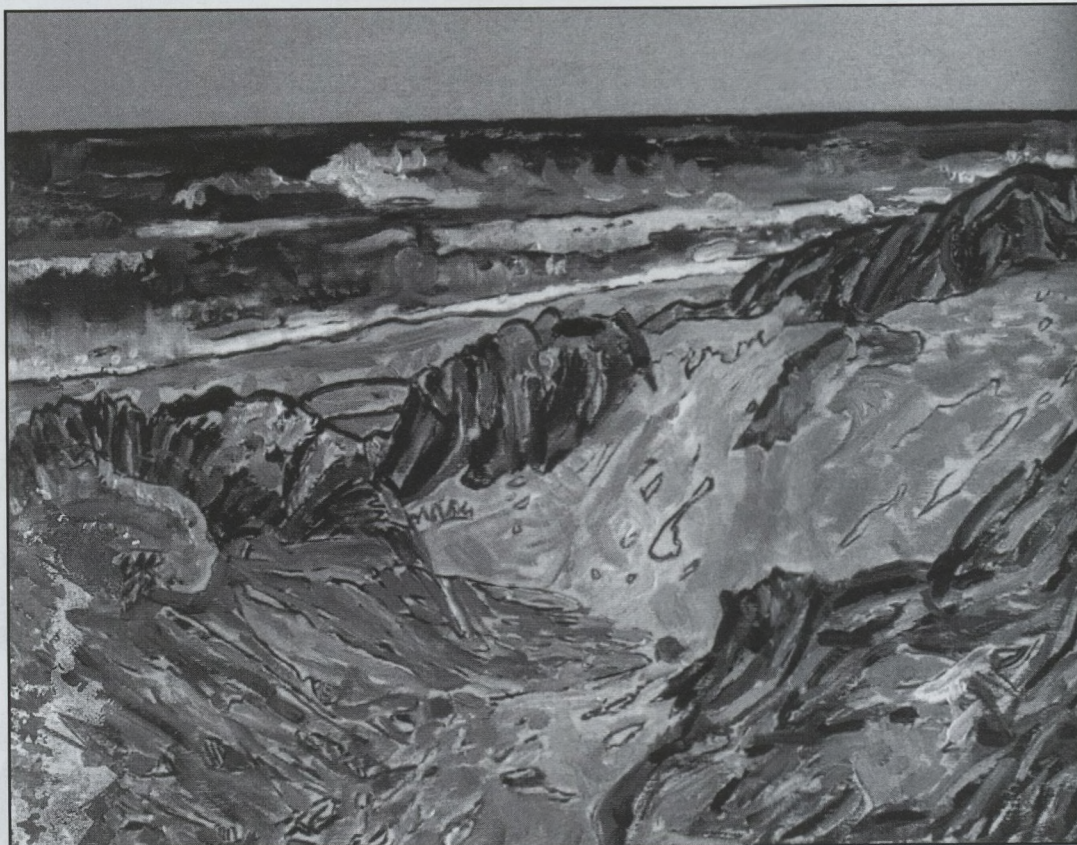
SDS n.v.

Een kunstenaar aan zee

Karel van Vlaanderen

(prins Karel)

Noordzee met duinen, olieverf op paneel 0,32 x 0,41 cm. (1980)

In het Memoriaal prins Karel te Raversijde loopt nog tot 11 november een retrospectieve tentoonstelling van de werken van prins Karel, ofte Karel van Vlaanderen, zoals de adellijke kunstenaar graag bekend wilde blijven.

Karel van Vlaanderen (1903-1983), de man die als regent ook gedurende korte tijd koninklijke macht in handen had, was inderdaad een verwoed kunstschilder die een ontzaglijk oeuvre achterliet en een palmares van niet minder dan 25 eenmanstentoonstellingen kon voorleggen.

Naar aanleiding van de tentoonstelling werd door de provincie West-Vlaanderen een oeuvrecatalogo uitgegeven. De begeleidende teksten onthullen de artistieke weg die de schilderende Karel afgelegd heeft; daarenboven zeggen ze, weliswaar tussen de lijnen, iets over de boeiende (volgens sommigen tragische) levensweg van prins Karel, een kunstenaar aan zee.

Karel van Vlaanderen tijdens zijn tentoonstelling aan de Gentse Graslei (1973)

Dat de visserij een mannenwereld is, zal wellicht niemand tegenspreken.

In de meeste edities van HVB komen dan ook alleen maar mannenfoto's te staan: jonge bincken die de visgronden trotseren, afgewisseld met stuurskijkende ouderen in de vergaderlokalen van de sector. Op de kaaien vinden we dan weer de lassers en de branders, de truckers en de duikers, de mecaniciens en de vertegenwoordigers van scheepsmotorenfabrikanten. Mannen!

Dat belet uiteraard niet dat vrouwen meer dan hun steentje bijdragen om de visserij draaiende te houden. Maar het primaire werk, het varen, het vissen, het trotseren van de stormen en van de Britse controleurs, dat is altijd mannenwerk geweest.

NIEUWE REEKS

Altijd? Neen! HVB is de maritieme geschiedenis ingedoken en heeft er voor u de vrouwelijke zeevaarders uitgezocht, de vrouwelijke kapers en de vrouwelijke kapiteins.

Vanaf volgende maand krijgt u in dit blad de boeiende geschiedenis van — hoe moeten we ze noemen? — de zeevrouwen, de zeemeerminnen, de walkures, de visserinnen, de sirenen, de kaapsters, de zeeroverinnen, de stuurvrouwen, de scheepsmeisjes, de redsters en de heldinnen van de zee! Een nieuwe reeks: van de oudheid tot heden!

Zeevrouwen (I)

OP DE MIDDENBERM van de Oostendse Koninginnelaan staan vier kolossaal grote beelden (1) waarvan er één naar de visserij verwijst. De lezers die de foto van dat vissersbeeld op volgende bladzijde (en op de omslag van dit HVB) aandachtig bekijken zullen zien dat de afgebeelde visser geen mansfiguur is, maar een meissie.

Uiteraard heeft dat minder met de realiteit op zee te maken, dan met een begrijpelijke voorkeur van mannelijke beeldhouwers om meisjesmodellen in het atelier binnen te halen.

DIE BEELDHOEWERS ZULLEN niet graag toegeven dat die voorkeur voor meisjesmodellen genetisch (èn genitaal) bepaald is. Ook dat valt licht te begrijpen. Daarom heeft de kunstensector een aantal zogenaamd wetenschappelijke disciplines ontwikkeld die luisteren naar respectabele namen als daar zijn: kunstgeschiedenis & esthetica. Daarin worden theorieën gepromoot die ons o.a. laten geloven dat de perverse voorkeur van die kunstenaars niets met sex, maar alles met Eeuwige

Schoonheid en Esthetische Traditie te maken heeft.

Visserinnen

Maar we wilden het eigenlijk niet over kunst hebben en nog minder over het seksleven van de kunstenaar. Ons is het om de zeevaart te doen.

Het is oud HVB-redacteur Jef Klausing die ons destijds op het beeld van die Oostendse visserin wees. Het was in de tijd dat lichtmatroos Carine Ulin zich voor het eerst op het monsterkan-

toor aanbod om aan boord van de O 369 *Attila* ter visserij te trekken. Wij wilden toen van Jef weten welke precedentes er waren. En hij wees ons olijk op het bestaan van dat beeld. Dat ons vervolgens inspireerde om eens verder te gaan kijken. Zo konden we gemakkelijk het levensverhaal van de clandestiene Oostendse visserin Liliane Saudemont (2) heroprakelen. In het buitenland vonden we een en ander over de varende visserin Scarlett Le Corre die bovendien vicevoorzitter is van de plaatselijke producentenorganisatie. (3) Maar ook de 'schone letteren' hielpen ons verder. In 'De laatste visschers' (1940) een boek van de Vlaamse auteur Gaston Duribreux vonden we verwijzingen naar andere visserinnen uit de Vlaamse visserijgeschiedenis: *'Vroeger jaren, als men zes maanden op de IJslaanvaart wegbleef, ging de vrouw soms in zee. Of als een schipper gebleven was en de*

zoon te jong om te varen, dan nam de vrouw zolang het gezag van de boot in handen.'

Wat we toen ook leerden dat vrouwelijke vissers in Nederland geen unicum meer zijn. Het was overigens ook in die tijd dat een aantal vissersvrouwen in Vlaanderen en in Nederland probeerden een eigen organisatie op poten te zetten. Die in Nederland zijn daar wel degelijk in geslaagd, maar in de Vlaamse sector liet het initiatief het testosterongehalte op de kaaien meteen hoge pieken scheren en de sectortop slaagde er daarmee moeiteloos in het veelbelovende project de grond in te boren.

Maar dit blad deed nog meer. We lieten oud-vishandelaar Richard Quaegebeur aan het woord over de Oostendse viswijven (4); we interviewden Réjane Gyssens (5), de eerste moderne Vlaamse vrouwelijke kapitein ter lange omvaart; wijlen Pierre Govaert bezorgde ons een essay over 'De vrouw in de visserij' (6) en we organiseerden een rondetafelgesprek met vissersvrouwen.(7) Daarenboven

vertaalden we ook een stuk dat ging over de moedige vrouwen aan boord van de klippers. (8) Inmiddels hebben we nog een pak studie- en opzoekingswerk afgevoerd en kunnen we u vanaf volgende maand een prachtige geschiedenis van de zeevrouwen presenteren, van de oudheid tot nu, de legenden, de verhalen en de waar & echt gebeurde feiten. En dat alles vanaf volgende maand in HVB. (fv)

- (1) De beeldengroep telde oorspronkelijk acht beelden van Jules Lagae die ze in 1904 ontwierp ter versiering van het Oostendse postkantoor. Vier ervan overleefden het geweld van WO II. Ze werden later door Paul Perneel gerestaureerd en in 1984 op hun nieuwe bestemming geplaatst. Elk van die beelden verwijst naar een sector die met de post te maken heeft: telefonie & telegrafie; postrijen en spoorwegen; industrie & handel; visserij en zeevaart.
- (2) 'De enige, maar niet de eerste', in HVB XII, 1998, p. 30.
- (3) 'Leidinggevende visserin in Frankrijk', in HVB XII, 1998, p.32.
- (4) Richard Quaegebeur, 'Ik heb ze gekend, de Oostendse visvrouwen', in HVB IV, 1998, p.25.
- (5) in HVB I, 1991, p.40.
- (6) Pierre Govaert, 'De vrouw in de visserij', II, 1993, p.26.
- (7) 'De vrouwen van de vissers van de ronde tafel' in HVB VII, 2000, p.22.
- (8) in HVB X, 1997, p.11.

The Proof of the Pudding

Lezer! Wellicht kent u iemand die blij zou zijn mocht hij een gratis exemplaar van HVB in handen krijgen. Voor ons is dat dan weer een enige gelegenheid om HVB nog ruimer te verspreiden. Misschien levert dat proefnummer ons vervolgens wel een nieuwe abonnee op, want *the proof of the pudding...*

Zend een gratis proefnummer naar:

Naam: .....

Straat en nr: .....

postnr en gemeente: .....

En dan krijgt de persoon een HVB-proefnummer opgestuurd al dan niet met de groeten van

Naam en voornaam: .....

Uitknippen en opsturen naar HVB, Brusselstraat 12 te B-8450 Bredene

... is in the Eating

DE LAATSTE vuurtorenwachter

Voor mensen met een kwak hart en een wak karakter

EEN KORTE WIJL VIEL HELAAS MET NIEMAND TE LACHEN

IN AFWACHTING DAT de Enige Erkende Producentenorganisatie ter Zeevisserij 1 nieuwe president kiest, weten wij hier niet goed tegen wie we heden in deze rubriek tekeer moeten gaan. We kunnen toch niet maand achter maand RC-bediendekens, zoals de heer Cor Bisier, te kakken zetten. We moeten gewis ook 1 beetje aan onze lezers peinzen. Gij zijt er wellicht niet mede gediend dat we herhaaldelijk dezelfde pispaal gebruiken en dat gij zodoende voor uw geld maand achter maand hetzelfde leesvoer te vreten krijgt.

Maar het is voor ons ook niet gemakkelijk om voor het ogenblik iemand anders te viseren om er vervolgens de vloer mee aan te vegen. Het Enige Erkende Sectorcomputer-spelleke (ook wel Pefacom genaamd) deelt ons momenteel geen wereldveroveringen mede, dus daar valt ook al niet om te gieren; de Vertegenwoordiger van de Enige Ware Kerk ter Visserij vertikt het sinds 1 paar jaar om nog enquêtes aan elkaar te foefelen, dus ook daar is er voor ons geen lol te trappen. De toekomstige directeur van de Stichting Duurzame Visserij houdt zich ge-deisd tot hij de buit binnengehaald geeft, dus kunnen we evenmin de zot houden met 's mans vastberaden wil om in de toekomst duurzaam te vissen. Geert, de blitze PDG en CEO van de Enige Nieuwe Liberale

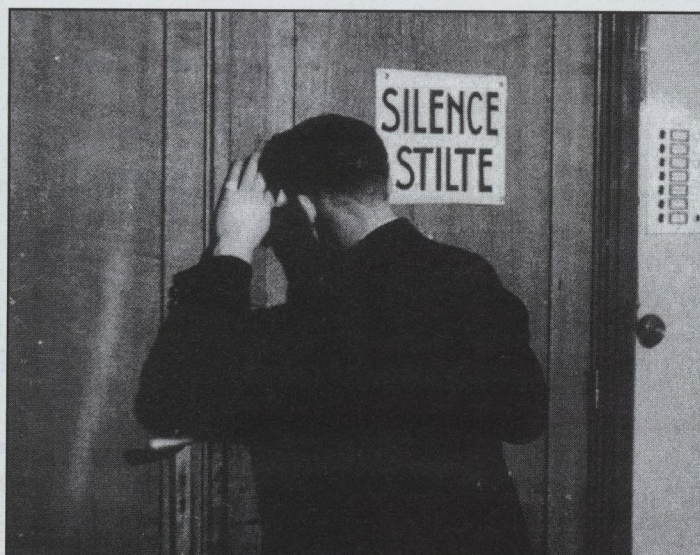
Middenstandsorganisatie met wel 50.000 leden en 1 schitterende wipsaait, houdt zich tegenwoordig verre van de visserij en zit nu in de sector van de diamant, waarover wij zelf de ballen afweten! De Enige Erkende Ere-Senator van de Sector heeft zijn Nationale Dag van de Visserij tot de proporties van een overgesubsidieerd wijkfeestje teruggebracht. En de marketingstrategie van de visserijschool delen ons geen spetterende vooruitzichten mede voor wat het explosief toenemend aantal leerlingen betreft. Nergens ontwaren wij dus enige borstklopperij die ons enige billenkletserij kan opleveren. Neen, voorlopig lachen we dan maar met niemand.

Maar lang zal dit gelukkig niet duren, want in het vorige editoriaal van de Rederscentrale stond al te lezen dat de sector heden 1 stuurloos schip is. Ja dat krijgt gij er natuurlijk van als ge ginder 1 bediendeken met die boel laat zitten. Ook begint men zich in die bureaus vragen te stellen, zo lezen we, over enerzijds de kloof tussen het aantal werklozen in Vlaanderen, dat door de vers aangeworven programmeur van de RC op 12% becijferd werd en het tekort aan machinisten (- 12%, onze eigen berekening) anderzijds.

Gij zult nu opmerken dat de cijfers van de RC (12%) en de onze (-12%) elkaar opheffen (12-12=0 hé). Dus, neem die 12% werklozen en maak er machinisten van! Deze van ontelbare mogelijkheden zwangere gedachte werd nu gelanceerd in het blad van de RC! Eindelijk is de Steve van de visserij opgestaan! Daar schrijft iemand die midden de mensen, of toch midden de reders, staat. Hier is 1 man aan het woord met 1 visie. We kijken dus vlug wie deze schitterende one-liner-gedachte in de RC gelanceerd heeft en wat blijkt? En het is toch potverdorie wel onze Cor zeker!

Lezers! Met die mannemens is etwat gaande. Dat is

niet meer de taal van 1 directeurken en zeker niet van 1 bediendeken. Het gaat hier immers niet meer over 1 platte aanval op zwarte zee-eendenwachters! Dit is hoogstaand proza! Dit is geen gescheld op vermeende gefrustreerden! Dit is niet meer de wartaal van 1 overjarige macho tegen wijven die hij niet meer kan krijgen! Het kan haast niet anders of dit zijn woorden van 1 potentiële voorzitter! Dit zijn de oneliners van 1 populistische kandidaat voor het hoogste ambt in de rederyjbusiness. (En hij heeft er ook het kontje voor.) Vandaar dat wij ons lezerskorps priemeursgewijze diets kunnen maken dat het wellicht de Cor zal zijn die de voorzittershamer van de RC in de toekomst zal hanteren. En dat hij met die hamer wild in het rond zal zwaaien is 1 feit dat zeker is. Dat alles lezen we tussen de lijnen van het editoriaal in het blad van de Rederscentrale, dat vreemd genoeg afgesloten wordt met wat misschien wel een doordenkertje is: *'Dit ongeluk stond al lang voor de deur.'*

boekbesprekingen

Frank Neyts

Hoe de Brit de code brak

Bij Ian Allan verscheen onlangs het boek "German Naval Code Breakers" van de hand van Jak P. Mallmann Showell. Hoewel het verhaal van het breken van de geheime Duitse marine-code minder bekend is als deze van de Britse 'code breakers' in Bletchley Park, toch droeg het doorbreken ervan in gelijke mate bij tot de geallieerde overwinning van de Tweede Wereldoorlog. De auteur, één van de grootste specialisten wat betreft de geschiedenis van duikbootoorlogen, nam nooit eerder doorzochte Duitse archieven door. Zijn verhaal begint met de herstelperiode dat de Duitsers doorpartelden na het opgelopen trauma na de nederlaag in 1918 in de Eerste Wereldoorlog. Ook toen werden de geheime communicatiecodes door de Britten doorbroken. Nu waren de Duitsers er wel van overtuigd een nieuwe code uit te werken die helemaal ondoordringbaar zou zijn. Maar ook nu slaagden de Britten erin het 'onmogelijke' te realiseren. "German Naval Code Breakers" werd een spannend stukje geschiedenis. Bovendien is het boek prachtig geïllustreerd.

"German Naval Code Breakers" (ISBN 0-7110-2888-5) werd als hardback uitgegeven, telt 160 pagina's en kost £24,99. Bestellen kan via de boekhandel of rechtstreeks bij de uitgeverij: Ian Allan Mail Order Dept., 4 Watling Drive, Hinckley, Leics LE10 3EY, UK. Tel. +44/1455/233.747. Fax +44/1455/233.737. E-mail: midlandbooks@compuserve.com.

S.M.S. Prangenhof en... Zeebrugge

Zopas verscheen het buitengewoon interessante boek "S.M.S. Prangenhof, De Vorpostenflottille Flandern 1914-1918" aan de hand van professionele berging en maritiem

archeologisch onderzoek". Het werd geschreven door maritiem archeoloog Tomas Termote en uitgegeven door de Association for Battlefield Archaeology in Flanders als nummer vier in een studiereeks betreffende archeologisch werk rond de frontstreek van de Eerste Wereldoorlog.

Zoals de ondertitel al laat verstaan, beschrijft het boek de geschiedenis van de 'Vorpostenflottille Flandern 1914-1918'. Maar het uitgangspunt is hier helemaal anders. Nu wordt vertrokken vanaf een scheepswrak van de "Prangenhof", een schip dat deel uitmaakte van dit flottille dat tijdens de Eerste Wereldoorlog de Duitse duikboot- en oorlogsuitvalhaven Zeebrugge moest verdedigen.

In het kader van de verbetering van de beschikbaarheid van de Schelde worden nu heel wat wrakken geruimd. Het wrak van wat eerst als de "B124/318" bekend stond, maar later werd geïdentificeerd als de bewapende stoomtrawler "Prangenhof", werd voor het eerst in zijn geheel gelicht en voor sloop naar de haven gebracht. Dat leverde een schat aan gegevens op over de bemanning, de leefomstandigheden aan boord en de oorlog op zee in al haar aspecten.

De auteur is erin geslaagd op een wetenschappelijke wijze een boeiend verhaal te brengen. De lezer zal er heel wat nieuwe bevindingen uit de geschiedenis van Zeebrugge in vinden.

Het boek kan worden besteld bij de Association for Battlefield Archaeology in Flanders vzw (ABAF), A. Vermanderestraat 15, 8830 Hooglede. Fax 051/22.27.85. Het boek kost 26 euro, inclusief verzendingskosten in België.

Het kompas en zijn Britse streken

Om 32 kustplaatsen te bezoeken die vanuit een centraal punt in Groot-Brittannië (Brown Syke Moss) de 32 streken van het kompas als scheiding tussen land en zee uitmaken, moest schilder en schrijver Peter Collyer 14.400 kilometer reizen. Hiervoor had hij ruim twee jaar nodig. Ieder bezoek werd vastgelegd in kleine, maar prachtige aquarellen. Allemaal samen vormen ze een briljante verzameling, meteen ook een uniek overzicht van de verscheidenheid aan kustlandschappen dat Groot-Brittannië

biedt.

De miniatuuraquarellen werden opgenomen in een vlot leesbaar boek waarin auteur ieder schilderijtje van een tekst voorziet. Hierin vertelt hij zijn wedervaren op de lange tocht, beschrijft hij de plaatsen die hij bezocht en de ontmoetingen met mensen die hem zijn bijgebleven.

Deze uitzinnige tocht zal ongetwijfeld inspirerend werken en er menig 'pelgrim' toe aanzetten de Britse kust te bezoeken. Een prachtig boek!

"Encompassing Britain. Painting at the points of the Compass" (ISBN 1-904050-02-6). 160 pagina's en kost £27,50. Van dat bedrag gaat er £2,50 naar de National Trust's Neptune Coastline Campaign, een initiatief dat de Britse kustlijn wil beschermen. Aanschaffen kan via de boekhandel, of rechtstreeks bij de uitgeverij Adlard Coles Nautical, 37 Soho Square, London W1D 3QZ. Tel. +44/20.7758.0200. Fax +44/20.7758.0222. E-mail: publicity@acblack.com.

Foto's van water

Boeken hoeven niet altijd uit te blinken door een boeiende of interessante inhoud, ze kunnen ook sterk aanspreken door het opnemen van prachtige beelden. Tot deze categorie boeken behoort "Shooting H₂O" samengesteld door Mark Chisnell. De foto's zijn van de hand van Rick Tomlinson. Zoals de titel laat verstaan hebben alle opgenomen foto's te maken met water, is dat nu water in de natuur, of een vrachtschip in een zware storm, of actiefoto's genomen tijdens zeilraces, alle beelden hebben één ding gemeen; ze worden gedragen door 'water'.

Rick Tomlinson verkocht zijn eerste foto's van Simon Le Bon's Whitbread-boot in 1985. Sindsdien vonden wij zijn werk wereldwijd in tientallen maritieme werken. Sinds 1989 geeft Tomlinson bovendien in eigen beheer jaarlijks een maritieme kalender uit.

In "Shooting H₂O" wist Mark Chisnell unieke foto's samen te brengen, stuk voor stuk meesterwerken. Niemand zal kunnen ontkennen dat deze uitgave een prachtig boek werd.

"Shooting H₂O" (ISBN 0-901281-88-3) werd op groot formaat als hardback uitgegeven, telt 192 pagina's en kost £ 35,00.

Aanschaffen kan via de boekhandel, of rechtstreeks bij de uitgeverij Adlard Coles Nautical, 37 Soho Square, London W1D 3QZ. Tel. +44/20.7758.0200. Fax +44/20.7758.0222. E-mail: publicity@acblack.com.

CREVITS

import - export - allerlei kettingen en kettingmaten - ankers - herbruikbare materialen - visserijbenodigdheden - rubber bollen en rubber ringen

Zeebruggelaan 137, 8380 Lissewege. Tel.: 050/ 54 48 33
Boomkorstraat 10, 8380 Zeebrugge. Tel.: 050/ 54 45 85
H. Baelskaai 18, 8400 Oostende. Tel.: 059/ 32 50 13
Telefoneren vanuit Nederland:
09/ 32 50 54 48 33
Fax 050/ 54 79 11

Activiteitenkalender voor vissers

JULI

4 Start visserijfolkloreavonden, binnenplein visserijmuseum Oostduinkerke (wordt iedere vrijdagavond in de zomervakantie herhaald). Vanaf 18 uur.

9 9de Festival Volkslied van de Zee, binnenplein visserijmuseum Oostduinkerke, 19,30 uur.

12 Dag van de Marine in Oostende

12-13 Internationale Open Deur, Marinebasis Zeebrugge

13 Zeewijding Blankenberge

13-14 "Fête de la Mer", Boulogne-sur-Mer (Frankrijk)

17-19 Visserijdagen Bruinisse

AUGUSTUS

9 Dag van de Nederlandse Visserij in Breskens (Nederland)

9-10 Visserijdagen Breskens

16 Mosseldag Yerseke (Ned.)

22-23 Havendagen Zierikzee

28 Garnaalpromotiedag in Zeebrugge, Oostende en Nieuwpoort

30 Visserijda Harlingen (Ned.)

SEPTEMBER

3-5 Seafood Mediterraneo in Verona (Italië)

6 3de Oostendse Visserijfeesten

6 Tewaterlating Oostendse tweemastsloep

6 Visserij- en garnaaldag in Lauwersoog

14 10de Garnaalpelwedstrijd, Visserskaai, Oostende

16 Mosseldag Yerseke (Ned.)

17-21 World Fishing Exhibition in Vigo (Spanje)

18-21 30ste Garnaalfeest Boekhoute

OKTOBER

9-11 DanFish, internationale visserijbeurs in Aalborg (Den)

NOVEMBER

18-22 Europort 2003, internationale vakbeurs voor scheepvaart en visserij in Amsterdam (Nederland)

21-22 Visserij, handel en piraten", studiedagen in Raversijde

23-25 Itech'Mer in Lorient (Frankrijk)

ONDERZOEKSRAAD

Uitspraken

De dood van de volledige bemanning tijdens het kapseizen van de Z 548 Flamingo zal nog velen vers in het gebeuren liggen. Het schip kapseisde vorig jaar op 8 juli en zonk in de monding van de Thames. Alle vier bemanningsleden kwamen daarbij om.

De reder van het schip had eerder verbouwingen laten uitvoeren aan de bomen die met een meter verlengd werden, ook werd er onlangs in de voorpiek een grote zoetwatertank aangebracht. Beide verbouwingen had de eigenaar niet gemeld, alhoewel hij daar wettelijk toe verplicht is. De Raad oordeelt: *'Die verbouwingen hebben de stabiliteit van de Z 548 zeker niet verbeterd, doch uit de berekeningen (...) blijkt dat negatieve impact (...) bepaald kan worden op ongeveer 1%.'*

Een en ander is belangrijk omdat sommige betrokken familieleden wel dege-

lijk van mening waren dat die onwettelijk uitgevoerde veranderingen de reder konden aangemeten worden.

Volgens de Raad is dat evenwel niet het geval. Het schip is gekanteld omdat er teveel zand en stenen in denetten zaten waardoor ze te zwaar waren om ingehaald te worden. De poging van de schipper om die netten al varende te 'spoelen' is mislukt. Het overgewicht langs één kant heeft het schip doen kantelen, met alle gekende gevolgen. De Raad herinnert er de vissers in een aparte noot aan dat verzwaarde netten NOOIT over de toppen van de bomen gewonden mogen worden, ook niet met de bedoeling deze te spoelen of stuk te varen.

* Daarnaast sprak de raad nog twee veroordelingen uit. De matrozen Julien Boery en Andy Vandenbroucke werden elk vijf dagen vaarverbod opgelegd omdat ze niet waren komen opdagen toen hun schip (respectievelijk de Z 79 Thorn en de Z 105 Atlas) moest uitvaren. (rc)

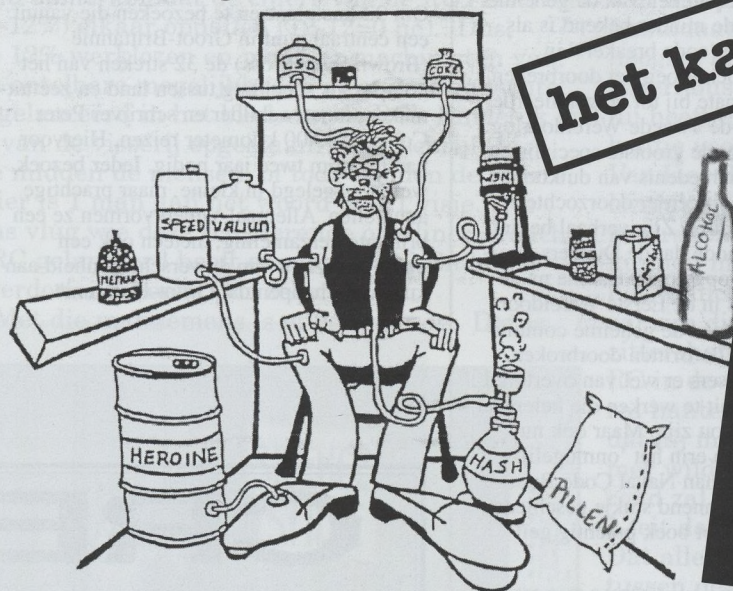
GEZOCHT

Goede vakman met ervaring in waterwerken. Voor scheepswerf. Als zelfstandige of anders. Goede verdienste. Tel.: 050 / 31 45 54.

Te Koop

0 720, volledig uitgerust voor garnaal- en tongvisserij. Met of zonder licentie.
0475 / 41 93 24

Wil je ermee breken?

NIEUWE GROEPEN

Partners van verslaafde mensen kunnen terecht in een van de partnergroepen van SOS.

Steek uw gevoelens niet langer weg. Contacteer ons. Midden- en oostkust: 0474 / 35 94 47 Westkust: 058 / 516 745.

SOS-zelfhulpgroepen voor mensen met verslavingsproblemen. Wekelijkse vergaderingen in Blankenberge, Brugge, Koksijde, Veurne, Kortrijk, Menen, Oostende, Roeselare en Gent.

Info? Tel.: 0474 745 715

nieuw!

Website: www.soszelfhulpgroepen.be

E-mail: soszelfhulpgroepen@hotmail.com

TUSSEN SCHIP & KAAI

Ook in dit blad stond het vorige maand weer te lezen. *"De vissers hebben een verkeerd beeld van de toestand omdat zij steeds concentraties opzoeken."* Althans, dat zeggen we-

ten-schappers die het beu zijn om steeds van vissers te horen dat er meer kabeljauw zit dan zij voorspellen. Met dit gegeven dreigt de discussie, of er nu wèl of niet veel kabeljauw meer zwemt, nogal in het belachelijke getrokken te worden. Immers, uiteraard zoeken vissers concentraties op. Het is hun wèrk om concentraties op te zoeken. Het is bij concentraties dat er goeie vangsten gedaan worden. Nogal wies. Wat zouden de wetenschappers ervan zeggen als we deze argumentatie nu eens omkeren? Dan krijg je volgende zin. *"De wetenschappers hebben een verkeerd beeld van de toestand omdat zij steeds de visloze plekken opzoeken."* Ja, en dat zou niet eens een verwijt zijn. Want wetenschappers zijn geen vissers. Ergo hebben ze misschien gewoon het talent niet om die concentraties ook te vinden. So what? Maar moesten we eens wat meer luisteren naar elkaar, zou dat misschien tot meer compromis, meer nuance leiden. Want de gevolgen van

deze strijd zijn erg ongelijk. Wanneer een wetenschappelijk advies gehoor vindt bij Doctor Fischler, dan kunnen gegarandeerd een aantal vissers concluderen dat hun job op de tocht staat. En zonder discussie. Dat ondervinden we regelmatig bij de uitvoering van al die besluiten en wetten, waar geen mens nog wijs uit geraakt. Want tegenwoordig is het geen verrassing, wanneer een promotie-jagende Britse visserijinspecteur je schip entert, dat hij al dadelijk ieder woord opschrijft dat je zegt. *"Om het, indien nodig, tegen je te kunnen*

willekeur. Dat kan toch echt de bedoeling niet zijn. Als je dan leest wat er volgend jaar aan -weeral- nieuwe maatregelen op ons af komt, dan zou de moed je echt in de schoenen zinken.

Enig lichtpuntje is de houding van onze nieuwe visserijminister Ludo Sannen. Op de laatste Visserijraad pleitte hij om de belangen van de Belgische vissers in de westelijke wateren te vrijwaren, gezien het groot belang voor onze vloot. De afkeer voor de groenen in de visserijkringen is algemeen gekend. Toch steekt deze kers-

verse minister reeds enkele weken na zijn

Franz, Ludo en de carrièrejagers van de Navy

gebruiken." Zo gaat men in sommige naties steeds verder om, liefst buitenlandse, vissers op voorhand de mond te snoeren. Mijn vranke mening? Een Brits Navy-jongetje ligt niet wakker van een vispopulatie, laat staan van een visser. Als hij maar strepen verdient. Als hij maar kan uitpakken met zijn absolute macht, genietend van de kronkels die hij schippers laat maken, als waren het op het dek spartelende, naar lucht happende vissen. O ironie. Moest het Europees visserijbeleid er op zijn minst voor zorgen dat de internationale controle op de naleving van de wetgeving een béetje uniform gebeurt, dan zou de visser zelf ook wat beter weten waar hij staat. Dan zou de relevantie van deze of gene maatregel al heel wat duidelijker worden. Een primeur in de visserijbescherming. De escalatie in de vloed van herstelplannen en maatregelen zou een iets minder bittere pil om te slikken worden. Want logisch is het niet, maar eh, hoe meer wetgeving, hoe groter de ruimte voor

aanstelling de nek uit voor ons. Tijd voor heel wat zwart-witdenkers om hun mening te herzien? Immers, minder dan een jaar voor de verkiezing van een nieuwe Vlaamse regering, kon hij zijn prioriteiten ook elders gesteld hebben. Keuze genoeg. Toch nam hij een duidelijk standpunt in ten gunste van de vissers, waarbij de wil tot compromis tussen visbescherming en visserbescherming niet te loochenen valt. De sarcasten onder ons hebben het al dadelijk over een groene recuperatiebeweging. Hoe gek. Hoeveel vissers zouden er eigenlijk stemmen? Laat staan dat hun stemgedrag het verschil zou maken? Persoonlijk denk ik dat we Ludo Sannen alle krediet moeten geven. Veel tijd heeft hij niet. Maar het zou wel goed kunnen dat hij echt wel enkele krachtlijnen uitzet. Waarbij men over een héél slecht karakter zou moeten beschikken, om ze al dadelijk te bekritisieren.

FROID

Nog geen nieuwe voorzitter Rederscentrale

Op de statutaire algemene vergadering van de RC (CV en VZW) op 19 juni, voorgezeten door ontslagnemend voorzitter Schiltz, stond de verkiezing van een nieuwe voorzitter niet op de agenda. Wel werd directeur Corbisier opgenomen in de raad van bestuur. De vervanging van de voorzitter komt pas ter sprake op een van de volgende bestuursvergadering in augustus of september. Intussen cumuleert Corbisier de functie van directeur en waarnemend voorzitter.

Nieuwe koelruimten Morubel

Garnalenverwerker Morubel NV aan de Oostendse Ankerstraat heeft onlangs geïnvesteerd in bijkomende vriestunnels en verpakkingsmachines. Het bedrijf gaat nu ook nieuwe opslag- en koelruimte bijbouwen. Het stadsbestuur heeft al principieel ingestemd met de uitbreiding van de erfpacht.

Twee Franse vaartuigen verkopen in Oostende

Het moet al lang geleden zijn dat nog Franse vaartuigen uit Duinkerke of Boulogne hun vangst in Oostende verkochten. Enkele weken terug brachten twee schepen uit Boulogne 20.000 kg vis, vooral wijting, op de markt.

Reimerswaal bouwt grootste mosselkotter

De Scheepswerf Reimerswaal in Hansweert heeft met de bouw van de B.932 Mare Gratia het grootste mosselvaartuig gebouwd. De prestatie is ook merkwaardig omdat de werf nooit eerder een mosselkotter bouwde. Het mosselvaartuig van 43,50 m. is gebouwd op een casco uit Oekraïne. De kotter is bestemd voor de Noord-Ierse rederij Deepdock Ltd uit Bangor (nabij Belfast), waarvan Mosselbedrijf Krijn Verwijs uit Yerseke mede-aandeelhouder is. Het vaartuig vist met vier duokorven met een mesbreedte van vier meter en heeft een laadvermogen van 300.000 kg. De B.932 zal in de Ierse Zee op grote diepte, tot op veertig meter, mosselzaad kunnen ophalen. Het is de bedoeling om in de toekomst meer mosselkotters van deze omvang te bouwen.

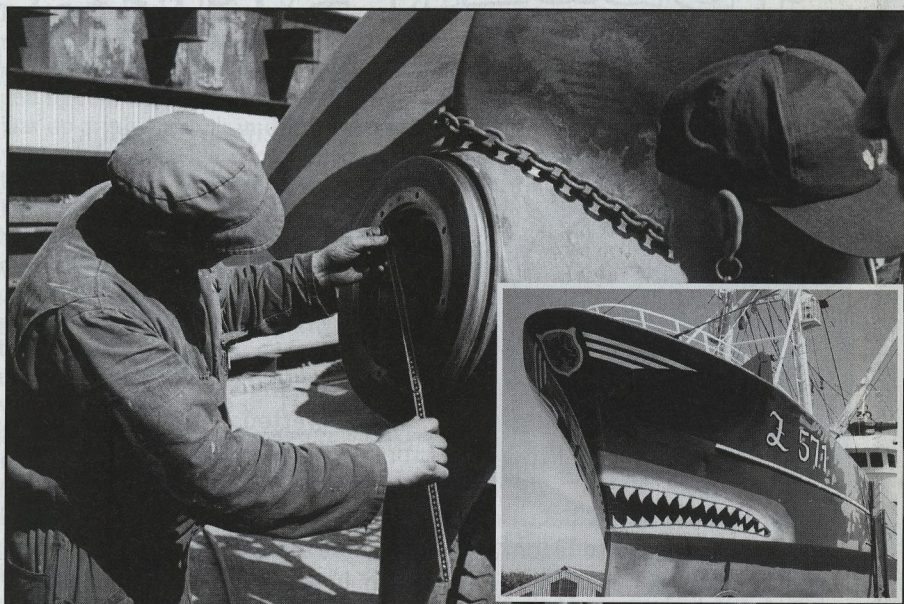
Mosselen al op de markt

Op 18 juni verhandelde de Mosselveiling in Yerseke de eerste Waddenzeemosselen en de volgende dagen kwamen nog aanzienlijke partijen op de veiling. Enkele grote handelaars hebben niet gewacht op de officiële startdatum van 2 juli. Reeds op 24 juni waren de mossel reeds te koop in Carrefour en GB-warenhuizen en enkele dagen later pakte Lidl uit met een mosselpromotie. Het ging telkens om mosselen uit Waddenzeepercelen. De mosselen uit de Oosterschelde zijn nog niet klaar voor consumptie.

Ierse schelpdieren in de Oosterschelde?

Na vier jaar procederen heeft de schelpdierenhandel Delisea een vergunning in de wacht gesleept om mosselen en oesters uit de Ierse Zee over te brengen naar de Oos-

Z.571 Custos Deus drooggezet bij IdP

De "haaienbek" Z.571 Custos Deus, een groot boomkorvaartuig met twinrigvoorzieningen (38,9 m., 906 kW, 372 gt), is niet alleen een regelmatige aanvoerder in de Oostendse vismijn, maar werd nu ook op de Oostendse scheepswerf IdP onder handen genomen. De Rederij Rudo (Jelle Kramer uit Urk) stond op de scheepslift voor onderhoudswerkzaamheden en de plaatsing van een nieuw type Lips-straalbuis die een hoger rendement moet opleveren. Intussen werden ook schilderwerken uitgevoerd en de isolatie van het visruim vernieuwd. (foto's gw)

terschelde. Indien er geen beroep tegen de beslissing van de rechtbank komt kan zaakvoerder Jacco Dingemans reeds in juli overgaan tot de uitzaaiing. De betwisting tussen de firma Delisea en het Ministerie van LNV ging over het feit of de Engelse kant van de Ierse Zee al dan niet tot het borealis gebied behoort, een gebied waarin dezelfde Europese regelgeving geldt als in de Nederlandse kustwateren. De rechter heeft Delisea in het gelijk gesteld. De mosselsector staat argwanend tegenover het uitzaaien van geïmporteerde scheldieren. Op de jaarvergadering van 4 juli wordt een standpunt ingenomen.

Visserij verdwijnt uit naam ministerie

Het Nederlandse Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij krijgt een nieuwe naam: Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, zeer tot ongenoegen van de visserijsector. De sector heeft dan ook haar ongenoegen geuit tegenover de nieuwe landbouwminister, dr. Cees Veerman, over het verdwijnen van het begrip 'visserij' dat al 68 jaar voorkomt in de naam van het ministerie. In tegenstelling tot het verleden is in de nieuwe Nederlandse regering geen staatssecretaris met bevoegdheid voor visserij meer opgenomen. Cees Veerman (54, CDA) was ook al minister van landbouw in het vorige kabinet. Staatssecretaris Jan Odink verdwijnt uit het kabinet Balkenende II.

URS in Nederlandse handen

Het Antwerpse sleepvaartbedrijf met activiteiten in de haven van Zeebrugge en Oostende URS NV (Unie van Redding- en Sleepdienst) komt weldra volledig in han-

den van het Nederlandse bergingsbedrijf Smit International. Smit heeft nu reeds 49,9 procent van URS in handen. De Belgische holding Bofort, eigendom van de investeringsmaatschappij Gevaert, bezit 50,1 procent van URS. Vorig jaar liet URS nog weten dat het een partner zocht om de minderheidsparticipatie van Smit over te nemen. Beide bedrijven werken al langere tijd samen en zijn ondermeer betrokken bij de berging van de Tricolor. URS heeft 500 werknemers en haalde vorig jaar een omzet van 52 miljoen euro (2,1 miljard frank). De omzet van rote broer Smit Internationaal bedraagt 319 miljoen euro (12,8 miljard frank).

3de Oostendse Visserijfeesten op zaterdag 6 september

Het staat nu al vast dat de derde uitgave van de "Oostendse Visserijfeesten" op zaterdag 6 september niet zal onderdoen voor de twee vorige edities. Het dagvullend programma is zo goed als klaar. Het kijkstuk van de dag wordt de tewaterlating van de Oostendse tweemastsloep bij MSO. Ook nieuw is de viskistenstapelwedstrijd voor ploegen op het Schutsluisplein. Bedrijven en verenigingen kunnen met een ploeg van maximum zes personen deelnemen van de ludieke wedstrijd waarvoor de nodige prijzen voorzien zijn. Ook alle Oostendse reders werden aangeschreven om in de mate van het mogelijke hun gepavoiseerde vaartuigen in het Visserijdok af te meren. Ook hier mogen de deelnemers rekenen op op een mooi geschenk. Info en inschrijvingen: 059-33.90.33, fax: 059-33.90.30, e-mail: oostendse.visserijfeesten@vsdc.be